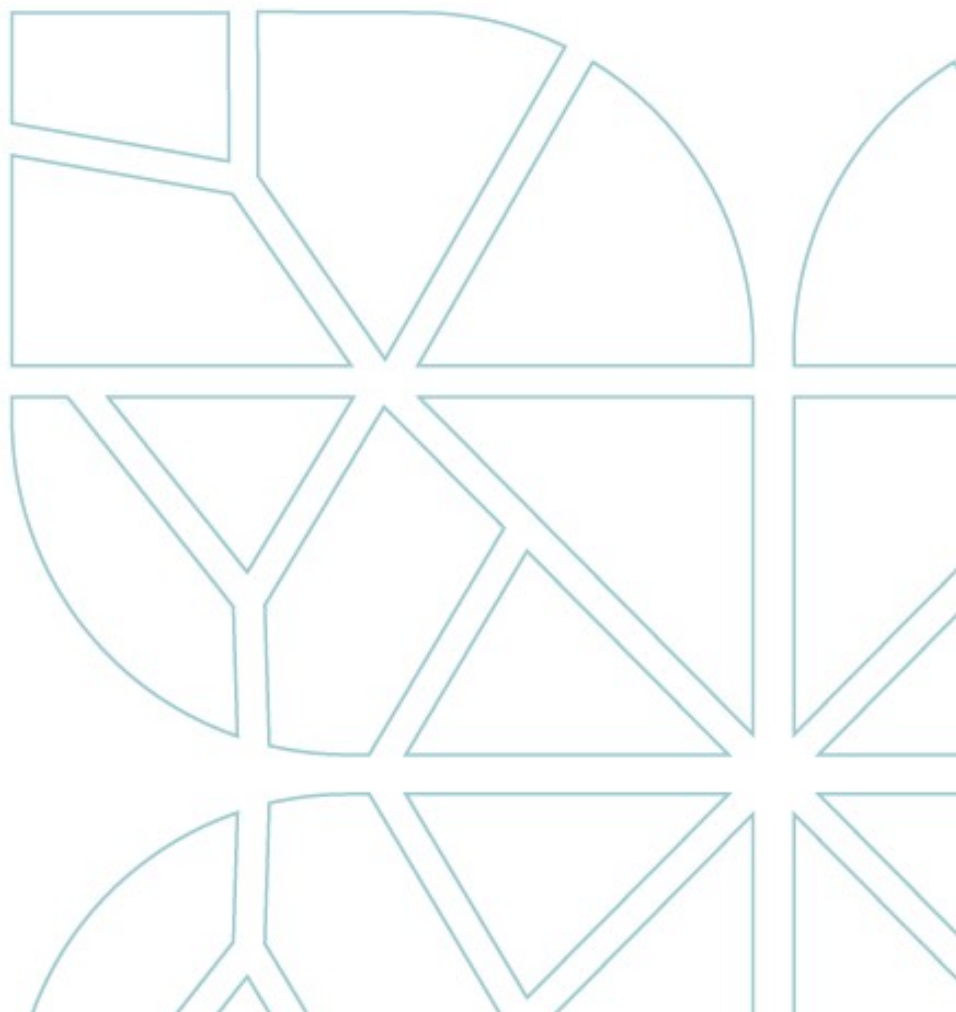

2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

TURINYS

NACIONALINIO MAISTO IR VETERINARIJOS RIZIKOS VERTINIMO INSTITUTO	
VADOVO ŽODIS.....	3
VEIKLOS APŽVALGA	5
LABORATORINIAI TYRIMAI.....	11
2025 METAIS VYKDYTŲ VALSTYBINIŲ TYRIMŲ PROGRAMŲ APŽVALGA.....	12
ANTIMIKROBINIO ATSPARUMO STEBĖSENOS VYKDYMAS.....	14
TIKSLŲ PASIEKIMAS, POLITIKOS RIZIKOS VERTINIMAS, MOKSLINĖS NUOMONĖS, LABORATORINIŲ TYRIMŲ REZULTATŲ VERTINIMAS.....	16
KOKYBĖS VADYBOS SISTEMA.....	23
VEIKLOS VIEŠINIMAS, INFORMACIJOS VALDYMAS, DUOMENŲ PERDAVIMAS.....	25
PROJEKTAI.....	25
DARBUOTOJŲ KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS.....	27
INSTITUTUI AKTUALIŲ VIDAUS IR IŠORĖS VEIKSNIŲ POKYČIAI.....	28

NACIONALINIO MAISTO IR VETERINARIJOS RIZIKOS VERTINIMO INSTITUTO VADOVO ŽODIS

Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas (NMVRVI, Institutas) – vienintelė institucija Lietuvoje, vykdanči rizikos vertinimą, atliekanti nacionalinių referentinių laboratorijų funkcijas bei teikianti plataus spektro laboratorinių tyrimų paslaugas maisto, pašarų ir veterinarijos srityse.

2025 metai buvo laikotarpis, skirtas kryptingai plėtrai, modernizacijai ir tarptautinio matomumo stiprinimui. Institutas nuosekliai tobulino laboratorinių tyrimų kokybę, skaitmenizavo procesus, plėtė mokslinius ir techninės pagalbos projektus bei aktyviai atstovavo Lietuvą Europos maisto saugos ir veterinarijos struktūrose.

Laboratorinė veikla išlaikė aukščiausius kokybės standartus, **99 procentų tyrimų atlikta akredituotais tyrimų metodais, užtikrinant oficialios kontrolės patikimumą ir tarptautinį pripažinimą.** Sėkmingai veikė klientų aptarnavimas pagal „Vieno langelio“ principą. 2025 m. gauta daugiau nei 5 000 klientų kreipimusi, kas atspindi augantį Instituto teikiamų paslaugų poreikį bei pasitikėjimą. Tokios sistemos taikymas užtikrina centralizuotą užklausų valdymą ir didina sprendimų skaidrumą.

Vienas svarbiausių 2025 metų instituto pasiekimų – veiklos skaitmenizavimas ir Laboratorijos informacijos valdymo sistemos (LIVS) plėtra. LIVS įdiegta Bakteriologinių, Serologinių, Molekulinės biologijos ir genetiškai modifikuotų organizmų, Patologinių anatominių bei histologinių tyrimų skyriuose. Mėginiai registruojami centralizuotai, o visi tyrimų duomenys tvarkomi vieningoje sistemoje. Įdiegtas elektroninis tyrimų protokolai ir e. užsakymų modulis, leidžiantis klientams pateikti tyrimų užsakymus tiesiogiai internetu ir sekti jų eigą. Sistema ženkliai sumažina administracinę naštą, popieriaus sąnaudas ir užtikrina aukščiausių duomenų patikimumo bei saugumo lygį.

Reikšminga metų dalis buvo skirta projektinei veiklai ir tarptautiniam bendradarbiavimui. Institutas koordinavo ir įgyvendino tris tarptautinius techninės pagalbos, tris mokslinius, du dvynių (Twinning) bei du nacionalinius mokslinius projektus. Tarp svarbiausių iniciatyvų – Europos Sąjungos finansuojamas projektas „OH4Surveillance“, skirtas prioritetinių zoonozių epidemiologinei analizei ir duomenų teikimui Europos maisto saugos tarnybai (EFSA), dvynių projektai su tarptautiniais partneriais, taip pat moksliniai tyrimai bitininkystės, afrikinio kiaulių maro diagnostikos ir laukinių paukščių stebėsenos srityse. Be to, buvo aktyviai rengiamasi naujiems „Vienos sveikatos“ ir vektorių stebėsenos projektams Baltijos regione. **Šios veiklos reikšmingai stiprina NMVRVI kompetencijas, laboratorinius pajėgumus ir Lietuvos vaidmenį tarptautinėse ekspertinėse platformose.**

2025 metais taip pat buvo įgyvendinami reikšmingi infrastruktūriniai sprendimai. Vykdytas glaudus bendradarbiavimas su VĮ Turto banku, parengti dokumentai naujos Cheminių tyrimų laboratorijos pastato projektavimui ir statybos darbų pradžiai. **Tai svarbus, strateginis žingsnis kuriant modernią, šiuolaikinius ir ateities poreikius atitinkančią laboratorinių tyrimų sistemą šalyje.**

Institutas aktyviai prisidėjo prie antimikrobinio atsparumo (AMR) ir zoonozių stebėsenos – duomenys buvo savalaikiai teikiami EFSA ir nacionalinėms institucijoms, organizuoti tarpinstituciniai pasitarimai bei užtikrintas efektyvus viso genomo sekoskaitos rezultatų mainų procesas.

Tuo pat metu buvo nuosekliai stiprinama vidaus organizacinė kultūra: vykdyti darbuotojų kvalifikacijos kėlimo, biosaugos, etikos, antikorupcijos ir kibernetinio saugumo mokymai, užtikrinant profesionalią, atsakingą ir skaidrią organizacinę aplinką.

Ypatingas dėmesys buvo skirtas skaidrumo, atskaitomybės ir antikorupcinės aplinkos stiprinimui. NMVRVI nuosekliai įgyvendino nulinės tolerancijos korupcijai politiką: taikytos skaidraus elgesio gairės, dovanų politika, interesų derinimo procedūros, organizuoti tiksliniai mokymai darbuotojams ir vadovams. 2025 metais atliktas darbuotojų korupcijos tolerancijos tyrimas, o jo rezultatai viešai paskelbti, taip stiprinant atvirumo ir pasitikėjimo kultūrą.

Reikšmingas metų pasiekimas – Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) patvirtinimas, kad Institutas sėkmingai įgyvendino visas korupcijos rizikos mažinimo rekomendacijas, susijusias su mėginių tyrimų organizavimo ir kontrolės procedūromis. Tai oficialus Instituto procesų skaidrumo ir patikimumo įvertinimas.

Apibendrinant, 2025-uosius NMVRVI kryptingai transformavosi į modernią, skaitmenizuotą instituciją, veikiančią projektų ir tarptautinio bendradarbiavimo pagrindu. Sustiprinti moksliniai, technologiniai ir vadybiniai pajėgumai **užtikrina aukščiausią maisto saugos ir veterinarinės rizikos vertinimo lygį Lietuvoje ir sudaro tvirtą pagrindą tolesniam augimui.**

Egidijus Pumputis,
NMVRVI direktorius

VEIKLOS APŽVALGA

Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas (toliau – Institutas, NMVRVI) 2025 m. vykdė savo misiją „Saugoti žmonių ir gyvūnų sveikatą“.

2025 m. įgyvendinant LR žemės ūkio ministerijos Strateginiame veiklos plane numatytą 15-ąją valstybės veiklos sritį – žemės ir maisto ūkis, kaimo plėtra, žuvininkystė ir veterinarija – Institute buvo vertinama rizika bei teikiamos moksliskai pagrįstos nuomonės ir rekomendacijos maisto saugos, kokybės, užkrečiamųjų gyvūnų ligų bei bendrų žmonėms ir gyvūnams ligų (zoonozių) srityse. Buvo atliekami maisto, vandens, pašarų, gyvūnų ligų ir zoonozių bei kiti laboratoriniai tyrimai ir jų rezultatų vertinimas. Taip pat buvo vykdomos nacionalinės etaloninės (referentinės) laboratorijos funkcijos Lietuvos Respublikoje, vykdyta mokslinė veikla, teikti duomenys ir informacija Lietuvos ir tarptautinėms institucijoms, vartotojams ir kitiems socialiniams partneriams.

2025 m. sausio 6 d. Institutas ir Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija pasirašė bendradarbiavimo susitarimą, skirtą zoonozių paplitimo Lietuvoje tyrimams stiprinti. Partnerystės tikslas – užtikrinti sklandžius duomenų mainus, rengti bendras ataskaitas bei didinti zoonozių priežiūros efektyvumą. Abi institucijos kartu įgyvendina Europos Sąjungos bendrai finansuojamą projektą „Koordinuotos priežiūros kūrimas, remiantis vienos sveikatos požiūriu“. Šis projektas skirtas zoonozių – ligų, kurios perduodamos iš gyvūnų žmonėms, – stebėsenai ir analizei. Gauti tyrimų rezultatai yra ypač svarbūs tiek gyvūnų, tiek visuomenės sveikatai, siekiant užkirsti kelią ligų plitimui bei prevencinių priemonių stiprinimui.

2025 m. balandžio 9 d. NMVRVI akreditavimo sritis buvo išplėsta 3 tyrimų metodais: Cheminių tyrimų skyriuje – LST EN ISO 10304-1:2009, Kauno teritoriniame skyriuje – LST EN 12856:2001 ir ISO 23319:2022, Klaipėdos teritoriniame skyriuje – LST EN ISO 4833-1:2013.

2025 metų eigoje lankščios akreditavimo srities taikymas buvo vykdomas taikant tris lankstumo atvejus. Pirmasis lankstumo atvejis buvo pritaikytas 34 tyrimų metodams Cheminių, Molekulinės biologijos ir genetiškai modifikuotų organizmų, Serologinių tyrimų skyriuose bei Kauno teritoriniame skyriuje. Antrasis lankstumo atvejis pritaikytas papildomai išplečiant 5 metodus nauja matrica (Cheminių ir Molekulinės biologijos ir genetiškai modifikuotų organizmų tyrimų skyriuose). Trečiasis lankstumo atvejis pritaikytas 2 metodams išplečiant tyrimų analites (Maisto produktų mikrobiologinių tyrimų skyriuje ir Molekulinės biologijos ir genetiškai modifikuotų organizmų tyrimų skyriuje).

Nuo 2025 m. birželio mėnesio NMVRVI pradėjo naudoti skaitmenizuotą maisto produktų ir pašarų tyrimų protokolų išdavimo sistemą, kuri pakeitė iki šiol naudotus

popierinius tyrimų protokolus. Svarbu pažymėti, kad nuo šių metų birželio mėnesio visi išduodami tyrimų protokolai yra pateikiami tik elektroniniu formatu – jie nebeturi fizinio (ranka rašyto) parašo. Dokumentų autentiškumas ir patikimumas užtikrinamas unikaliu brūkšniniu kodu, leidžiančiu greitai patikrinti protokolo kilmę ir originalumą. Naujoji sistema supaprastino ir paspartino tyrimų protokolų rengimo bei siuntimo procesus, sumažino archyvavimo bei spausdinimo išlaidas, o duomenų saugumą ir atsekamumą užtikrina aukščiausio lygio standartai. Visi skaitmeniniai tyrimų protokolai yra saugomi institucinėje sistemoje, kuri leidžia sekti jų statusą ir istoriją. Skaitmeninimas vertinamas ne tik kaip efektyvesnis darbo organizavimo būdas, bet ir kaip aplinkai draugiškas sprendimas, prisidedantis prie popieriaus vartojimo mažinimo ir paslaugų modernizavimo.

2025 m. rugsėjo 25–27 d. NMVRVI atstovės dalyvavo specializuotoje parodoje „Gyvulininkystė 2025“. Parodos metu pristatyti jusliniai tyrimai, taikomi įvairiose srityse: naujų gaminių kūrimo, kokybės užtikrinimo, kokybės kontrolėje, rinkotyroje ir kt. Šie tyrimai yra itin svarbūs maisto saugai bei kokybei užtikrinti. Lankytojai turėjo galimybę patys išbandyti juslinį tyrimą: įvertinti maisto produktų kokybę, išvaizdą, kvapą, skonį, tekstūrą pasitelkiant žmogaus jutimo organus – regą, skonį, uoslę, lietimą ir klausą.

Taip pat renginio metu NMVRVI Serologinių tyrimų skyriaus vedėja pristatė svarbiausių Lietuvoje paplitusių ūkinių gyvūnų infekcinių ligų situaciją, jų plitimo būdus ir poveikį gyvulininkystei bei žmogaus sveikatai. Remiantis imunologinių tyrimų analize, ji apžvelgė infekcijų dinamiką naminių ir laukinių gyvūnų populiacijose.

2025 m. rugsėjo 15–19 d., įgyvendinant 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2371 dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai, Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ELPKC), dalyvaujant Europos Komisijai ir Pasaulio sveikatos organizacijai, atliko Lietuvos nacionalinių prevencijos, pasirengimo ir atsako planų įgyvendinimo vertinimą.

Vertinimo metu koordinuojanti institucija – Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija – pristatė Lietuvos situaciją atskirose vertinimo srityse. NMVRVI atstovai pateikė informaciją apie prevencijos, pasirengimo ir atsako planų įgyvendinimą šiose srityse: laboratorijų pasirengimas ir sąveika; zoonozinės ligos ir aplinkos kilmės grėsmės, įskaitant klimato kaitos keliamas rizikas; atsparumas antimikrobinėms medžiagoms bei su sveikatos priežiūra susijusios infekcijos.

Pagal preliminarinius ELPKC vertinimo pastebėjimus Lietuvoje nustatyta:

- detaliai reglamentuota visuomenės sveikatos sektoriaus teisinė sistema, kuri tam tikrais atvejais gali riboti veiklos lankstumą;
- patikima reagavimo sistema, tačiau mažiau išplėtotos prevencijos ir pasirengimo struktūros;

- sudėtingas institucijų, turinčių persidengiančius įgaliojimus, veiklos kontekstas, dėl kurio koordinavimas ir bendradarbiavimas gali būti fragmentuotas ir reikalaui papildomų išteklių;
- galimos teigiamos civilinio ir karinio bendradarbiavimo plėtros galimybės sveikatos sektoriuje.

Taip pat, atsižvelgiant į COVID-19 pandemijos valdymo patirtį, buvo pabrėžtas glaudus ir efektyvus visuomenės sveikatos bei veterinarijos sektorių bendradarbiavimas, ypač laboratorinės veiklos srityje.

2025 m. spalio 6–11 d. NMVRVI atstovai aktyviai dalyvavo nacionalinėse mobilizacinėse pratybose „Vyčio skliautas 2025“, kurių metu buvo vertinami Lietuvos mobilizacinės sistemos reagavimo į saugumo iššūkius gebėjimai. Pratybų metu specialistai prisidėjo prie Valstybės mobilizacijos operacijų centro funkcijų testavimo, vertindami gyvybiškai svarbių paslaugų užtikrinimą bei resursų telkimą ekstremaliomis situacijomis. Šios pratybos sustiprino gebėjimą veikti glaudžiai su kitomis valstybės institucijomis ir nevyriausybinėmis organizacijomis, sprendžiant tiek konvencinių, tiek hibridinių grėsmių iššūkius. NMVRVI dalyvavimas padėjo praktiniu būdu įvertinti pasirengimą mobilizacijos scenarijams ir nustatyti prioritetines sritis tolesniam pasirengimo stiprinimui.

2025 m. spalio 7–9 d. Instituto atstovas dalyvavo EFSA ir Vokietijos federalinio rizikos vertinimo instituto (Bundesinstitut für Risikobewertung – BfR) organizuotose krizių pasirengimo pratybose „Crisis Preparedness Exercise“.

Pratybų tematika buvo ypač aktuali Lietuvai, atsižvelgiant į klimato kaitos procesus ir su tuo susijusį gyvūnų ligų, anksčiau laikytų egzotinėmis, plitimą į šiaurinius regionus, taip pat šių ligų galimą poveikį žmonių sveikatai.

Pratybose dalyvavo Vokietijos, Čekijos Respublikos, Lenkijos, Lietuvos, Švedijos, Suomijos ir Norvegijos atstovai. Stebėtojų teisėmis dalyvavo Europos Sąjungos pasirengimo narystei finansinės priemonės (IPA) šalys: Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Kosovas, Juodkalnija, Šiaurės Makedonija, Serbija ir Turkija.

Pagrindiniai pratybų tikslai:

- įvertinti dalyvaujančių valstybių narių parengtų nenumatytų atvejų planų tinkamumą reaguojant į pateiktą scenarijų;
- patikrinti gebėjimą adaptuoti atsako priemones kintant situacijai ir scenarijaus etapams;
- išbandyti koordinavimą ir komunikaciją tarp skirtingų nacionalinių institucijų, tarp kaimyninių valstybių narių, taip pat tarp valstybių narių, EFSA, Europos Komisijos ir kitų dalyvaujančių agentūrų.
- Pratybų metu įgyta patirtis ir pagrindinės išvalgos buvo pristatytos Instituto darbuotojams.

2025 m. spalio 23–24 d. NMVRVI lankėsi Europos Sąjungos etaloninių laboratorijų atsakingų už pesticidų likučių tyrimus ekspertai. Vizito tikslas – susipažinti su cheminių

tyrimų laboratorijos pesticidų analitinėmis galimybėmis, kompetencijos testų rezultatais ir paskirtų oficialių pesticidų tyrimų laboratorijų veiklos koordinavimu. Vizito metu ekspertai aplankė Cheminių tyrimų laboratoriją, susipažino su atliekamais pesticidų likučių tyrimais, įvertino laboratorijos žmogiškuosius ir techninius pajėgumus, aptarė metodinius klausimus, susijusius su pesticidų likučių nustatymu, duomenų kokybės užtikrinimu ir rezultatų atsekamumu. Susitarta dėl tolesnių bendros veiklos sričių – dalyvavimo naujose ES kompetencijos testavimo programose, paskirtų oficialių laboratorijų duomenų atnaujinimo ES etaloninių laboratorijų duomenų bazėje ir bendrų mokymų organizavimo ateityje.

2025 m. lapkričio 13 d. NMVRVI vyko tarptautiniai ImproRisk mokymai, kurių metu buvo stiprinami nacionaliniai pajėgumai cheminės rizikos vertinime maiste. Mokymus vedė ekspertų komanda iš Kipro valstybinės laboratorijos. Mokymų metu dalyviai gilinosi į duomenų parengimą, modelio veikimo logiką, atliko praktines užduotis su akrilamido, pesticidų bei sunkiųjų metalų ekspozicijos vertinimo pavyzdžiais, taip pat aptarė ImproRisk suteikiamas galimybes vertinant populiacijos riziką pagal lytį, amžių ir gyvenamąją vietą.

2025 m. lapkričio 20 d. Europos Sąjungos referencinės laboratorijos (ES-RL), įsikūrusios Nyderlanduose ir atsakingos už hormonų bei augimo stimuliatorių tyrimus, ekspertai su darbo vizitu lankėsi NMVRVI. Vizito metu, buvo įvertintos Instituto, kaip Nacionalinės referencinės laboratorijos, analitinės galimybės atlikti hormonų ir kitų augimo stimuliatorių tyrimus. Aptarti šiuo metu taikomi tyrimų metodai, jų plėtros galimybės, įskaitant naujų analizių įtraukimą ir lanksčios akreditavimo srities taikymą, bei gautų rezultatų vertinimas. ES-RL ekspertai susitiko su Cheminių tyrimų skyriaus darbuotojais ir aptarė mokymo bei kompetencijų stiprinimo galimybes, ypatingą dėmesį skirdami hormonų tyrimų sričiai. Įvertinta institute turima analitinė įranga, peržiūrėti veiklos rezultatai ir aptartos tolesnio ES-RL ir Nacionalinės referencinės laboratorijos (NRL) bendradarbiavimo galimybės.

Institutas aktyviai stiprino tarpinstitucinį bendradarbiavimą su nacionalinėmis institucijomis ir partneriais. Susitikimų metu su Užsienio reikalų ministerijos atstovais aptartos bendradarbiavimo galimybės sprendžiant tarptautinius maisto saugos, maisto ir veterinarinės rizikos vertinimo bei eksporto skatinimo klausimus, atsižvelgiant į sudėtingėjančias pasaulines maisto grandines ir didėjančią biologinių grėsmių bei zoonozų riziką. Taip pat vyko susitikimai su VŠĮ „Ekoagros“ atstovais, kurių metu aptarti Institute taikomi ekologiškų produktų tyrimų metodai, naujų tyrimų galimybės, jų atlikimo trukmė bei bendradarbiavimo stiprinimo kryptys, siekiant efektyvesnių veiklos rezultatų ir aukštesnės teikiamų paslaugų kokybės.

Institute taip pat lankėsi Lietuvos Respublikos Seimo kancleris ir kiti Seimo kanceliarijos atstovai bei Žemės ūkio ministerijos ir jai pavaldžių institucijų atstovai, atsakingi už komunikaciją. Svečiai buvo supažindinti su Instituto vykdoma veikla, rizikos vertinimo procesais ir laboratoriniais tyrimais. Aptartos galimybės stiprinti tarpinstitucinį bendradarbiavimą ir

pasidalinta praktine patirtimi, kaip efektyviai informuoti visuomenę bei verslą apie maisto saugos ir gyvūnų ligų rizikas.

NMVRVI atstovai dalyvavo EFSA, Europos Komisijos ir kitose ekspertų darbo grupėse bei mokslinių tinklų veiklose, tarptautinio referentinių laboratorijų tinklo veikloje, bendradarbiavo su mokslo ir mokymo institucijomis.

2025 metais Institute sėkmingai įgyvendinti IT infrastruktūros konsolidavimo, informacinių sistemų modernizavimo ir plėtros darbai. Buvo atnaujintos ir modernizuotos kompiuterizuotos darbuotojų darbo vietos, užtikrinant didesnę darbo našumą, sistemų stabilumą ir informacijos saugą. Taip pat nuosekliai tobulintos jau veikiančios IT sistemos, gerinant jų funkcionalumą, tarpusavio suderinamumą ir pritaikymą kasdieniams institucijos veiklos poreikiams. Siekiant stiprinti organizacijos kibernetinį atsparumą ir skaitmenines kompetencijas, darbuotojams buvo organizuojami mokymai ir informacinės veiklos kibernetinio saugumo bei dirbtinio intelekto (DI) naudojimo srityse, atnaujinant žinias apie saugų technologijų taikymą kasdienėje veikloje. Įgyvendinti sprendimai prisidėjo darbuotojų skaitmeninės brandos stiprinimo.

Gavus papildomą finansavimą, 2025 metais buvo įgyvendintas išorinio elektroninio modulio kūrimas, leidžiantis elektroniniu būdu užsisakyti laboratorinius tyrimus (oficialiosios kontrolės ir savikontrolės) bei stebėti jų atlikimo eigą. Programavimo darbai užbaigti, sistema parengta diegimo ir naudojimo etapui.

2025 metais buvo įgyvendinti NMVRVI struktūros pakeitimai, kuriais optimizuota organizacinė struktūra, perskirstytos funkcijos ir pareigybės, atsižvelgiant į didėjančias veiklos apimtis, besikeičiančius institucijos poreikius ir tyrimų specifiką. Pakeitimų metu reorganizuotas Virusologinių tyrimų skyrius, dalis tyrimų metodų integruota į kitus padalinius, įsteigtos ir pakoreguotos pareigybės prioritetinėse srityse, taip užtikrinant efektyvesnį procesų valdymą, racionalesnį išteklių panaudojimą ir institucijos veiklos tęstinumą.

Laboratorių ir veterinarijos specialistų kompetencijų vertinimas, kuriuos organizavo NMVRVI mikrobiologijos ir chemijos specialistai:

➤ atliktas vienos geriamojo vandens tiekėjo laboratorijos veiklos įvertinimas. Organizuoti ir įvykdyti privačių veterinarijos gydytojų kvalifikacijos kėlimo kursai trichinelių lervų nustatymo mėsosje tema. Kursuose dalyvavo 26 dalyviai. Atliktas vieno privataus veterinarijos gydytojo kompetencijos vertinimas, siekiant nustatyti jo gebėjimą atlikti trichinelių lervų tyrimus taikant trichinoskopinį tyrimo metodą. Patikrintos ir įvertintos 32 laboratorijos, atliekančios mėsos valstybinės kontrolės tyrimus dėl trichinelių nustatymo (atitiktis Reglamento (ES) Nr. 2017/625 37 straipsnio 4 dalies a–d punktų reikalavimams).

➤ dalyvauta patikrinant ir įvertinant 12 alkoholio produktų kokybės laboratorijų pagal Alkoholio produktų kokybės laboratorijų atestavimo tvarką.

Igyvendinant Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas laboratorijų biologinės saugos srityje, 2025 m. balandžio 29 d. NMVRVI darbuotojams buvo organizuoti mokymai „Biologinės rizikos vertinimas NMVRVI veikloje“.

Mokymų metu buvo akcentuojami šie aspektai:

- darbuotojų asmeninės ir kolektyvinės saugos užtikrinimas atliekant laboratorinius darbus;
- rizikos valdymo priemonės, skirtos užkirsti kelią patogenų pasklidimui už laboratorijos ribų ir apsaugoti darbuotojų artimuosius, bendruomenę bei visuomenę.

Igyvendinant VMVT patvirtintas maisto ir pašarų saugos bei kokybės, gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėsenos ir kontrolės programas, Institute buvo atliekami cheminiai, mikrobiologiniai, jusliniai, radiologiniai, genetiškai modifikuotų organizmų, molekulinės biologijos maisto ir maisto žaliavų, vandens, pašarų, aplinkos mėginių tyrimai bei bakteriologiniai, serologiniai, virusologiniai, parazitologiniai, patologiniai anatomiciniai ir histologiniai, molekulinės biologijos ir kiti gyvūnų užkrečiamųjų ligų bei zoonozų diagnostiniai tyrimai, tyrimų duomenys teikti kontrolės ir kitoms Lietuvos bei ES atsakingoms institucijoms.

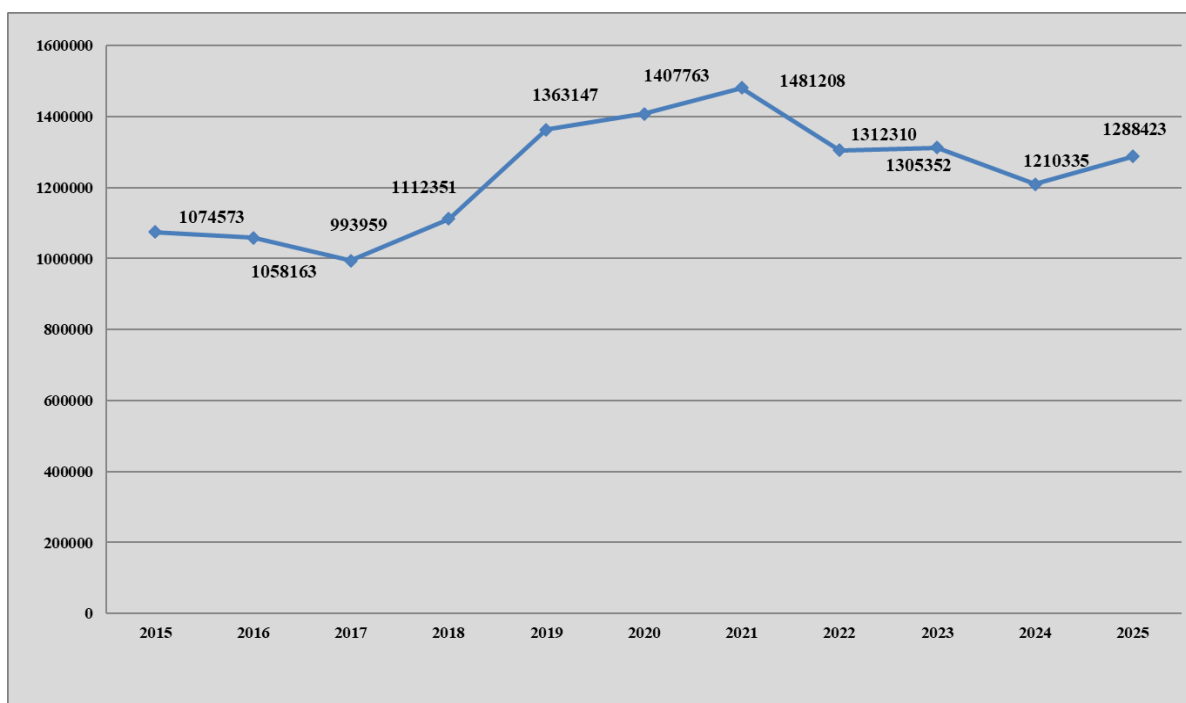
LABORATORINIAI TYRIMAI

2025 m. Institute ir teritoriniuose skyriuose atlikta 1 288 423 laboratoriniai tyrimai, iš kurių 54 proc. – valstybiniai, 46 proc. – savikontrolės tyrimai (1 lentelė, 1 pav.).

1 lentelė. Institute ir teritoriniuose skyriuose atlikti tyrimai 2024 - 2025 m. 01 - 12 mėn.

NMVRVI ir teritoriniuose skyriuose atlikti tyrimai												
2024 - 2025 m. 01-12 mėn.												
Skyrius	Savikontrolės tyrimų palyginimas 2024 - 2025 01 - 12 mėn.				Valstybės finansuojamų tyrimų palyginimas 2024 - 2025 01 - 12 mėn.				Iš viso: 2024 - 2025 01 - 12 mėn.			
	Tyrimų sk.		Teig.tyrimų sk.		Tyrimų sk.		Teig.tyrimų sk.		Tyrimų sk.		Teig.tyrimų sk.	
	2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.
Cheminių tyrimų sk.	205529	273695	552	628	708032	650457	170	203	913561	924152	722	831
Maisto produktų mikrobiologinių tyrimų sk.	153044	186179	1188	1070	6575	8706	379	461	159619	194885	1567	1531
Jusliniai tyrimai	3793	3968	63	109	240	142	18	11	4033	4110	81	120
Radiologiniai tyrimai	1638	627	0	0	901	889	0	2	2539	1516	0	2
GMO	534	687	0	2	1698	1635	1	1	2232	2322	1	3
MB	1665	1980	42	30	10020	12587	642	1355	11685	14567	684	1385
PAH	1070	1134	5	0	5907	6168	0	0	6977	7302	5	0
Virusologinių tyrimų sk.	6744	5567	2002	2759	844	916	26	0	7588	6483	2028	2759
Serologinių tyrimų sk.	15114	14223	1152	2641	8677	5485	43	76	23791	19708	1195	2717
Bakteriologiniai tyrimai	71612	104403	5736	7439	6698	8975	660	1090	78310	113378	6396	8529
Iš viso:	460743	592463	10740	14678	749592	695960	1939	3199	1210335	1288423	12679	17877

* PAPILDOMA INFORMACIJA - PAH skyriuje paruošti 12902 mėginiai tyrimams.
 ** GMO - genetiškai modifikuotų organizmų tyrimai, PAH - pataloginiai anatominiai ir histologiniai tyrimai, MB - molekulinės biologijos tyrimai

1 pav. Atliktų laboratorinių tyrimų skaičiaus palyginimas 2015-2025 m.

2025 m. iš atliktų valstybinių laboratorinių tyrimų teisės aktų neatitiko 0,1 proc. maisto produktų ir 7,3 proc. užkrečiamųjų gyvūnų ligų tyrimų rezultatų.

Bendrai iš visų 2025 m. atliktų laboratorinių tyrimų, teisės aktų neatitiko 1,4 proc. tyrimų.

2025 METAIS VYKDYTŲ VALSTYBINIŲ TYRIMŲ PROGRAMŲ APŽVALGA

Vykdamant oficialios kontrolės laboratorinių tyrimų programas 2025 m. atlikti 661 829 maisto produktų, geriamojo ir šachtinių šulinių vandens, maisto papildų, pašarų laboratorinių tyrimai, 34 131 gyvūnų patologinės medžiagos, sanitariniai, galvijų pieno bei kraujo serumo laboratoriniai tyrimai.

2025 metais vykdytos valstybinės tyrimų programos:

- Augalinės kilmės maisto produktų taršos stebėsenos programa;
- Gyvūninių maisto produktų taršos kontrolės programa;
- Nacionalinė atsitiktinės atrankos būdu vykdomos valstybių narių gamybos priežiūros stebėsenos programa;
- Nacionalinė rizika grindžiama valstybių narių gamybos kontrolės programa;
- Importuojamų maisto produktų kontrolės programa;
- Gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėsenos ir kontrolės programa;
- Pašarų stebėsenos ir kontrolės programa;
- Maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų valstybinių mėginių kontrolės programa.

2025 m. buvo vykdoma **Gyvūninių maisto produktų taršos kontrolės programa**, kurios tikslas užtikrinti Lietuvos Respublikos rinkai tiekiamų gyvūninių maisto produktų saugą ir kokybę. Šios programos metu buvo tiriami gyvūninės kilmės maisto produktų mėginiuose teršalai ir pesticidų likučiai. Per metus ištirta 312 mėginių, iš jų 8 neatitiko teisės aktų reikalavimų. Neatitikę mėginiai sudaro 2,5 proc. visų tirtų mėginių.

2025 m. buvo vykdoma **Nacionalinė atsitiktinės atrankos būdu vykdomos gamybos priežiūros stebėsenos programa**, kurios tikslas - užtikrinti, kad atsitiktinės atrankos būdu būtų vykdoma farmakologiškai aktyvių medžiagų, kurias leidžiama naudoti kaip veterinarinius vaistus arba kaip pašarų priedus, ir draudžiamų arba neleidžiamų naudoti farmakologiškai aktyvių medžiagų stebėseną ir kontrolę Lietuvos Respublikos teritorijoje. Per metus ištirti 76 mėginiai, visi jie atitiko teisės aktų reikalavimus.

2025 m. buvo vykdoma **Nacionalinė rizika grindžiama valstybių narių gamybos kontrolės programa**, kurios tikslas vykdyti farmakologiškai aktyvių medžiagų, kurias leidžiama

naudoti kaip veterinarinius vaistus arba kaip pašarų priedus, ir draudžiamų arba neleidžiamų naudoti farmakologiškai aktyvių medžiagų naudojimo ir jų liekanų gyvuose maistiniuose gyvūnuose ir gyvūniniuose produktuose valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikos teritorijoje. Per metus ištirti 1448 mėginiai, iš jų 23 neatitiko teisės aktų reikalavimų. Neatitikę mėginiai sudaro 1,5 proc. visų tirtų mėginių.

Vykdam **Augalinio maisto produktų taršos stebėsenos programą**, 2025 m. augaliniuose maisto produktuose buvo tiriamos pesticidų, mikotoksinų, akrilamido, furano, sunkiųjų metalų ir kitų teršalų liekanos Lietuvos Respublikoje išaugintoje, į Lietuvos Respubliką įvežtoje ir importuotoje augalinėje produkcijoje. Ištirta 811 mėginių, iš jų 5 neatitiko teisės aktų reikalavimų. Neatitikę mėginiai sudaro 0,6 proc. visų tirtų mėginių.

Vykdam **Veterinarinės pašarų stebėsenos ir kontrolės programą**, kurios tikslas – įvertinti Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos rinkai tiekiamų pašarų saugą ir kokybę, ištirti 866 pašarų mėginiai. Iš visų tirtų mėginių – 6 neatitiko teisės aktų reikalavimų, tai sudaro 0,7 proc. visų tirtų mėginių.

Atliekant įvežamų į Lietuvos Respubliką pašarų kontrolę, buvo tiriamos įvairios pašarinės žaliavos, pašarų priedai, papildai, premiksai bei kombinuotieji pašarai. Iš viso ištirta 171 mėginys, visų jų rezultatai atitiko teisės aktų reikalavimus.

Pagal **Valstybinės kontrolės metu atrinktų maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų valstybinių mėginių kontrolės programą** 2025 m. ištirti 1 950 mėginiai, iš jų atlikti 12 823 laboratoriniai tyrimai. Vykdam šią programą buvo tirama maisto bei geriamojo vandens cheminė bei mikrobiologinė tarša, maisto sudėties bei kokybės atitiktis nustatytiems reikalavimams, atliekami maisto, geriamojo vandens, šachtinių šulinių vandens, maisto papildų, sanitariniai ir kt. tyrimai. Teisės aktų reikalavimų neatitiko 269 mėginiai, tai sudarė 14 proc. visų tirtų mėginių. Didžiausia neatitikusių tyrimų rezultatų dalis nustatyta mėsos, paukštienos ir jų produktų, žuvų ir žuvų produktų, viešai tiekiamo geriamojo vandens bei šachtinių šulinių vandens mėginiuose. Likę teisės aktų reikalavimų neatitikę tyrimų rezultatai nedidele procentine išraiška pasiskirstė įvairiose maisto produktų ir aplinkos mėginių grupėse bei tyrimų spektre.

Vykdam **Importuojamo negyvūninio ir gyvūninio maisto produktų valstybinę kontrolės programą**, ištirta 3820 mėginiai. Iš jų 28 mėginiai neatitiko teisės aktų reikalavimų, tai sudaro 0,7 proc. visų tirtų mėginių.

2025 m. ištirti 35 632 mėginiai pagal **Gyvūnų užkrečiamųjų ligų valstybinės veterinarinės stebėsenos programą**, iš kurių teigiamų mėginių – 1280, tai sudaro 3,6 proc. visų tirtų mėginių.

Pagal šią programą ištirta: pasiutligės stebėsenos ir patvirtinimo – 116 mėginių, pasiutligės oralinės vakcinacijos efektyvumo įvertinimo – 1 590 mėginių (žandikaulių ir kraujo serumo), galvijų bruceliozės ir enzootinės galvijų leukozės stebėsenos – 900 mėginių (kraujo serumo

mėginiai, klasikinio kiaulių maro stebėsenos – 2 368 mėginiai, afrikinio kiaulių maro stebėsenos – 22 718 mėginiai, paukščių gripo stebėsenos – 1 847 mėginiai, Mėlynojo liežuvių ligos stebėsenos – 1138 mėginiai, Amerikinio ir europinio puvinų stebėsenos – 117 mėginių. Tiriant salmoneliozės paplitimą naminiuose paukščiuose buvo ištirti 398 mėginiai. Vykdam užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų stebėseną ištirti 4 440 galvijų, avių ir ožkų mėginiai.

2025 m. trichineliozės atžvilgiu buvo ištirta 21 038 šernų, 103 kiaulių, 2 barsukų ir 6 kitų gyvūnų rūšių mėginių. 19 šernų mėginiuose nustatyta trichinelų lervų.

2025 m. 83,02 proc. tirtų laukinių gyvūnų buvo suėdę jaukus su vakcina nuo pasiutligės, vakcinacijos efektyvumas pagal antikūnių susidarymą prieš pasiutligės virusą siekė 51,82 proc.

ANTIMIKROBINIO ATSPARUMO STEBĖSENOS VYKDYMAS

Antibiotikai – tai galingi vaistai, naudojami kovai su bakterijų sukeltomis ligomis, kurios anksčiau dažnai buvo mirtinos. Nors antibiotikų poveikis visuomenės sveikatai yra itin reikšmingas, dažnas ir kartais nepagrįstas antimikrobinų medžiagų vartojimas skatina bakterijų prisitaikymą ir mutacijas, dėl kurių jos tampa atsparios veikliosioms medžiagoms.

2025 m. NMVRVI Bakteriologinių tyrimų skyriuje buvo tęsiama atsparumo antimikrobinėms medžiagoms stebėsenos programa. Programos metu buvo tiriamas zoonotinių ir simbiotinių bakterijų paplitimas maistiniuose gyvūnuose bei gyvūninės kilmės maisto produktuose ir vertinamas jų atsparumas antimikrobinėms medžiagoms. Tyrimai buvo vykdomi vadovaujantis Komisijos įgyvendinimo sprendimų 2020/1729/ES (2020-11-17) ir 2023/1017/ES (2023-05-23) reikalavimais. Analizuoti kiaulių aklųjų žarnų mėginiai, tepinėliai iš kiaulių šnipų, šviežios mėsos (kiaulienos ir galvijienos) mėginiai, taip pat mėsos mėginiai, paimti pasienio veterinarijos postuose.

Stebėsenos tikslas – nustatyti *Salmonella spp.*, *Campylobacter jejuni* (*C. Jejuni*) ir *Campylobacter coli* (*C. Coli*), indikatorinių simbiotinių *Escherichia coli* (*E.coli*), fermentus (plataus spektro beta-laktamazės, (ar) AmpC tipo beta-laktamazės) gaminančių *Escherichia coli*, karbapenemazes gaminančių *Escherichia coli* penimose kiaulėse (aklosios žarnos), šviežioje kiaulienoje ir galvijienoje bei įvertinti šių mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms, meticilinui atsparaus *Staphylococcus aureus* (MASA) paplitimą Lietuvos penimų kiaulių ūkiuose.

Šviežios mėsos mėginiuose, paimtuose mažmeninės prekybos vietose, buvo atliekamas *E.coli*, produkuojančių beta laktamazės/karbapenemazes išskyrimas ir jų antimikrobinio atsparumo nustatymas. Šviežios kiaulienos ir jautienos mėginiai mažmeninės prekybos vietose buvo atrenkami atsitiktinės atrankos būdu, neatsižvelgiant į mėsos kilmę. Mėsos mėginiai buvo imami tolygiai kiekvieną mėnesį, siekiant įtraukti visus metų laikus. Taip pat buvo tiriami iš pasienio veterinarijos postų pristatyti mėsos mėginiai, įvežami iš trečiųjų pasaulių šalių.

2025 m. buvo ištirta 300 šviežios mėsos mėginių (150 kiaulienos ir 150 galvijienos). Nustatyta 18 *E. coli* izoliatų, produkuojančių ESBL tipo beta laktamazes. Iš 150 tirtų šviežios kiaulienos mėginių nustatyta 12 (8 proc.) *E. coli* izoliatų, produkuojančių β laktamazės fermentus (9 – plataus spektro beta laktamazės (ESBL), 2 – C klasės beta laktamazės, kurios apima chromosomines cefalosporinazes (AmpC), 1 – plataus spektro beta laktamazės ir C klasės beta laktamazės, kurios apima chromosomines cefalosporinazes (ESBL+ AmpC), fermentus). Karbapenemazes produkuojančių *E. coli* tirtuose mėginiuose nenustatyta. Buvo tirti 2 šviežios mėsos (kiaulienos) mėginiai iš pasienio veterinarijos posto, kuriuose aptikta *E. coli* atspari ampicilinui ir sulfametoksazolui.

2025 m. buvo tiriamos penimos kiaulės, užaugintos nuo pirmos dienos Lietuvoje. Iš paskerstų kiaulių partijos, atsitiktinės atrankos būdu, imama 20 tepinėlių iš kiaulių šnipų ir viena akloji žarna. Paimti mėginiai tolygiai išdėstomi kiekvienam mėnesiui, siekiant įtraukti visus metų laikus.

Ištyrus 154 aklųjų žarnų mėginius, aptiktos 3 (2 proc.) *Salmonella spp.* (dvi *Salmonella Typhimurium* (viena iš jų monofazinė) ir *Salmonella Derby*) ir 128 (83 proc.) *Campylobacter spp.* bakterijų (6 vnt. (4,7 proc.) *C. jejuni* ir 122 vnt. (95,3 proc.) *C. coli*). Atlikus 105 aklųjų žarnų mėginių tyrimus, buvo nustatytos 36 (34 proc.) *E. coli*, produkuojančios β laktamazes. Karbapenemazių produkavimas nebuvo aptiktas.

Pirmą kartą stebimas MASA paplitimas imant mėginius iš kiaulių šnipų. Nosies tepinėliai paimami iš atskirų skerdziamų kiaulių iš karto po apsvaiginimo procedūros, bet ne vėliau kaip iki nuplikinimo procedūros. Ištirta 160 skirtingų skerdimų partijų (atlikta 640 mėginių tyrimų), 159 (99,4 proc.) aptiktas MASA.

Visoms indikatorinėms *E. coli*, *Salmonella spp.*, *E. coli*, produkuojančioms prailginto veikimo spektro β laktamazės, atrinktoms 85-ioms *Campylobacter spp.* ir 97 MASA bakterijoms buvo atliktas antimikrobinio rezistentiškumo tyrimai minimalios inhibicinės koncentracijos metodu. Atrinktoms 97 MASA padermėms atliktas viso geno sekoskaitos tyrimas. *Campylobacter* atsparumas analizuojamas 6 antimikrobinėms medžiagoms (AM), *E. coli* ir *Salmonella spp.* – 15 AM, *E. coli*, produkuojančioms prailginto veikimo spektro β laktamazės, analizuojamas atsparumas – 22 AM, MASA – 19 AM.

Analizuojant 85 *Campylobacter coli* duomenis, nustatyta, kad 5,8 proc. tirtų izoliatų buvo jautrūs visoms tirtoms antimikrobinėms medžiagoms, 7,1 proc. turėjo dauginį (atsparumas ≥ 3 AM) atsparumą. Aptikti 7 skirtingi atsparumo profiliai. Didžiausias atsparumas tetraciklinui (84 proc.) ir ciprofloksacinui (73 proc.).

Visos aptiktos *Salmonella spp.* turėjo dauginį atsparumą, buvo atsparios 3, 4 ir 6 antimikrobinėms medžiagoms.

Atlikus 105 komensalinėms *E. coli* bakterijoms antimikrobinio rezistentiškumo testus, nustatyta, kad 32,4 proc. žarninių lazdelių buvo visiškai jautrios tirtoms AM ir 35,2 proc. izoliatų turėjo dauginį atsparumą, 4 – produkavo prailginto veikimo spektro β laktamazes.

Visos *E. coli*, produkuojančios β laktamazes/karbapenemazes turėjo dauginį atsparumą. Išanalizavus 97 MASA bakterijas, aptikta 20 skirtingų atsparumo profilių, visos bakterijos pasižymėjo dauginiu atsparumu (nuo 3 iki 11 analizuojamų AM). 100 proc. visos padermės buvo atsparios tetraciklinui, penicilinui ir cefoksitinui.

TIKSLŲ PASIEKIMAS, POLITIKOS IR PROCEDŪRŲ TINKAMUMAS

Instituto veikla ir teikiamos paslaugos turi atitikti nustatytus teisės aktų reikalavimus, suinteresuotų šalių (užsakovų, VMVT, valstybės valdymo institucijų bei pripažinimą teikiančios akreditavimo įstaigos) lūkesčius ir tarptautinio standarto LST EN ISO/IEC 17025:2018 reikalavimus. Instituto tikslai apibrėžti NMVRVI Kokybės politikoje, patvirtintoje NMVRVI direktoriaus 2022-09-12 įsakymu Nr. 1A-31 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto Kokybės politikos patvirtinimo“:

1. Saugoti vartotojų interesus, prisidėti prie maisto saugos ir kokybės užtikrinimo bei užkrečiamųjų gyvūnų ligų ir zoonozių kontrolės.

Priemonės šiam tikslui pasiekti:

- Vykdyti zoonozių ir gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėsenos programas (įvykdyta – 116 %);
- Vykdyti maisto produktų saugos ir kokybės laboratorinių tyrimų programas (įvykdyta – 96 %);
- Vykdyti pašarų saugos ir kokybės laboratorinių tyrimų programą (įvykdyta – 77 %)

Bendras numatytų priemonių vykdymas 96 %.

2. Kurti, plėtoti ir įgyvendinti kokybės vadybos sistemą, apimančią visus Instituto veiklos procesus ir atitinkančią standarto LST EN ISO/IEC 17025:2018 reikalavimus.

Priemonės šiam tikslui pasiekti:

- Išlaikyti akreditacijos lygį ir didinti kokybės vadybos sistemos efektyvumą (įvykdyta – 90 %);
- Tobulinti informacines sistemas, siekiant automatizuoti / skaitmenizuoti mėginių priėmimo procedūras, pagreitinti Instituto veiklos procesus ir taupyti žmogiškuosius išteklius (įvykdyta – 100 %);

Bendras numatytų priemonių vykdymas 95 %.

3. Stiprinti mokslinį Instituto potencialą, dalyvauti tarptautinėje ir tarpinstitucinėje mokslinėje veikloje bei taikyti mokslines žinias ir patirtį praktinėje veikloje.

Priemonė šiam tikslui pasiekti:

➤ Viešinti informaciją apie Instituto vykdomą veiklą ir rezultatus (Informaciniai pranešimai, mokslinės konferencijos, seminarai ir mokymai, nacionaliniai ir tarptautiniai projektai, mokslinė ir techninė pagalba) (įvykdyta – 123 %);

Bendras numatytų priemonių vykdymas 123 %.

4. Teikti socialiniams partneriams ir vartotojams informaciją apie maisto, geriamojo vandens ir pašarų saugos ir kokybės, veterinarijos ir mitybos rizikos vertinimą.

Priemonė šiam tikslui pasiekti:

➤ Viešinti informaciją apie Instituto vykdomą veiklą ir rezultatus (informaciniai pranešimai, mokslinės konferencijos, seminarai ir mokymai, ataskaitų rengimas, mokslinė ir techninė pagalba) (įvykdyta – 115 %);

Bendras numatytų priemonių vykdymas 115 %.

5. Plėtoti tarptautinį bendradarbiavimą su Europos Sąjungos ir Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos referentinėmis laboratorijomis bei rizikos vertinimo institucijomis, dalyvauti jų veikloje.

Priemonės šiam tikslui pasiekti:

➤ Dalyvauti Europos Sąjungos etaloninių laboratorijų (EURL) rengiamuose tarplaboratoriniuose palyginamuosiuose tyrimuose ir užtikrinti Nacionalinių etaloninių laboratorijų (NRL) įsipareigojimų vykdymą (įvykdyta – 115%);

➤ Dalyvauti mokslinėse konferencijose, seminaruose ir mokymuose, nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose (įvykdyta – 147 %).

Bendras numatytų priemonių vykdymas 131 %.

6. Stiprinti visuomenės, socialinių partnerių ir verslo subjektų pasitikėjimą Instituto veikla.

Priemonė šiam tikslui pasiekti:

➤ Viešinti informaciją apie Instituto vykdomą veiklą ir rezultatus (mokslinės konferencijos, seminarai ir mokymai, nacionaliniai ir tarptautiniai projektai, mokslinė ir techninė pagalba) (vykdymas – 135 %);

Bendras numatytų priemonių vykdymas 135 %.

RIZIKOS VERTINIMAS, MOKSLINĖS NUOMONĖS, LABORATORINIŲ TYRIMŲ REZULTATŲ VERTINIMAS

Maisto rizikos vertinimo skyriuje (MRVS) 2025 m. parengtos 5876 maisto produktų ir jų žaliavų, geriamojo vandens, maisto priedų laboratorinių tyrimų rezultatų vertinimo išvados.

2025 m. MRVS pagrindinės veiklos išvados:

1. Parengė 31 mokslškai pagrįstą rizikos vertinimą ir poveikio vartotojų sveikatai vertinimą.

2. Įvertino 5 876 maisto produktų ir jų žaliavų laboratorinių tyrimų rezultatus ir parengė jų vertinimo išvadas. Išvados parengtos pagal 8 311 valstybinių ir savikontrolės mėginių tyrimų rezultatus.
3. 2025 m. valstybinių mėginių vertinimo išvadų parengta 6,8 proc. mažiau nei 2024 m., o savikontrolės mėginių vertinimo išvadų – 10,9 proc. mažiau, lyginant su 2024 m.
4. Daugiausia valstybinių mėginių tyrimų vertinimo išvadų pateikta vykdant maisto produktų importo kontrolę – 54 proc.
5. Daugiausia valstybinių mėginių tyrimų vertinimo išvadų parengta dėl cheminių (73 proc.) ir mikrobiologinių (14 proc.) tyrimų rezultatų; kiti sudarė 13 proc.
6. Didžiausią teisės aktų reikalavimų neatitikusių mėginių dalį sudarė: vanduo – 25,6 proc.; mėsa, pusgaminiai ir subproduktai – 14,5 proc.; žuvis ir moliuskai – 14,0 proc.; mėsos gaminiai – 6,8 proc.; maisto papildai – 6,3 proc.; paukštiena, pusgaminiai ir subproduktai – 5,8 proc.

Rizikos vertinimas ir mokslškai pagrįstos nuomonės

2025 m. MRVS parengė 48 mokslškai pagrįstas nuomones, rizikos vertinimus ir poveikio vartotojų sveikatai vertinimus bei teikė mokslinę ir techninę pagalbą rizikos vertinimo klausimais.

Buvo pateiktos 2 mokslinės nuomonės dėl rizikos vertinimo:

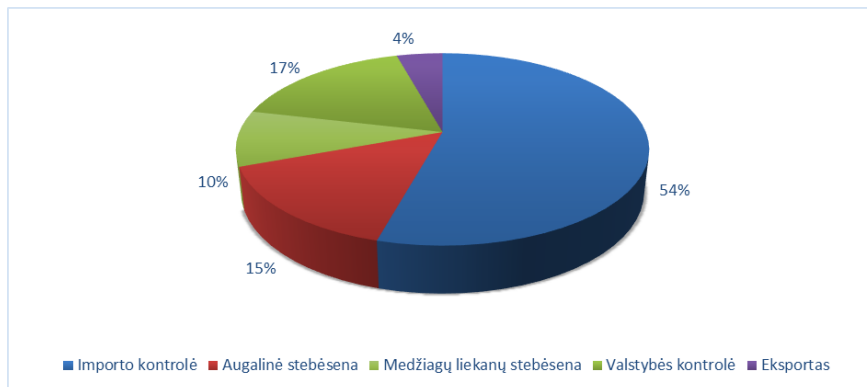
„Maisto papildų, kurių sudėtyje yra 3–5 g kreatino per parą rekomenduojamame suvartoti maisto papildų kiekyje, poveikis sveikatai“ ir „Dioksinų, dioksinų tipo ir ne dioksinų tipo polichlorintų bifenilų (PCB) koncentracijų žuvyse, sugautose Baltijos jūroje ir Kuršių mariose 2016–2023 m., rizikos vertinimas vartotojų sveikatai“.

Atlikti 29 poveikio sveikatai vertinimai: dėl nustatytų pesticidų likučių maisto produktuose – 10, ochratoksino A – 2, akrilamido – 5, neorganinio arseno – 1, benzo rūgšties – 3, aromatinių angliavandenilių – 1, benzo(a)pireno ir policiklinių aromatinių angliavandenilių – 4, taip pat dėl nustatytos mikrobiologinės rizikos verotoksinus gaminančios *Escherichia coli* (VTEC) jautienos produktuose – 3.

Tais atvejais, kai maisto produkto mėginyje nustatytas pesticido, teršalo ar maisto priedo kiekis viršija didžiausią leistiną kiekį arba nustatyta mikrobiologinė tarša gali turėti reikšmingą poveikį vartotojų sveikatai, atliekamas medžiagos poveikio sveikatai vertinimas pagal EFSA rekomendacijas, vertinant trumpalaikį (ūmų) arba ilgalaikį (lėtinį) poveikį vartotojams, atsižvelgiant į maisto suvartojimo duomenis.

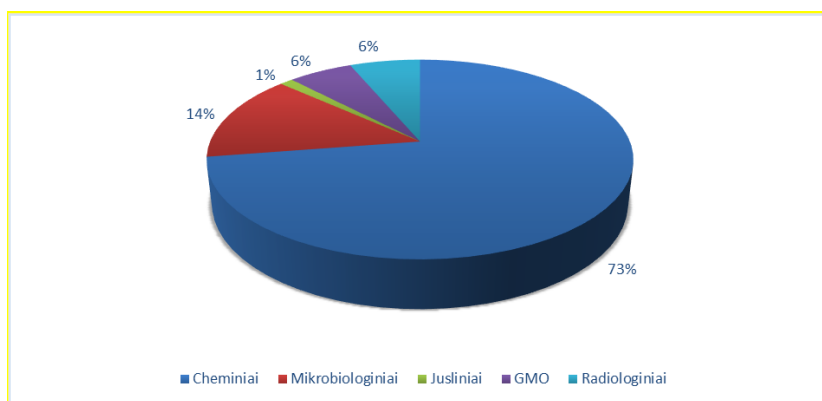
Taip pat pateikta 17 rekomendacijų ir nuomonių dėl maisto ir geriamojo vandens rizikos vertinimo.

Detalesnė 2025 m. valstybinių mėginių tyrimų vertinimo išvadų analizė rodo, kad daugiausia parengtų tyrimų išvadų pateikta vykdant maisto produktų importo kontrolę – 54 proc., vykdant kitus valstybinės kontrolės planus, parengtos išvados sudaro 17 proc., pagal augalinių maisto produktų kontrolės planą parengtos išvados sudaro 15 proc., pagal medžiagų liekanų stebėsenos planą parengtos išvados sudaro 10 proc., o eksporto – 4 proc. (2 pav.).

2 pav. Parengtų valstybinių mėginių tyrimų rezultatų vertinimo išvadų kiekis (proc.) pagal valstybinius kontrolės planus 2025 m.

Vertinant tyrimų rezultatų atitiktį teisės aktų reikalavimams bei gamintojo deklaruojamiems rodikliams, vadovaujamosi Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimais bei gamintojo pateiktais produkto sertifikatais ar specifikacijomis. Analizuojant 2025 m. įvertintus valstybinius mėginius, didžiausią dalį sudarė cheminių tyrimų rezultatų vertinimas – 73 proc. ir mikrobiologinių tyrimų rezultatų vertinimas – 14 proc. Mažesnę dalį parengtų išvadų sudarė radiologinių tyrimų rezultatų vertinimas – 6 proc., GMO tyrimų rezultatų vertinimas – 6 proc. ir jauslinių tyrimų rezultatų vertinimas – 1 proc. (3 pav.).

3 pav. Parengtų valstybinių mėginių tyrimų rezultatų vertinimo išvadų kiekis (proc.) pagal tyrimų rūšis, 2025 m.

Atlikus teisės aktų reikalavimų neatitikusių valstybės kontrolės metu atrinktų mėginių analizę, nustatyta, kad didžiausią dalį mėginių sudarė vanduo – 25,6 proc., mėsa, pusgaminiai, subproduktai – 14,5 proc., žuvis, moliuskai – 14,0 proc., mėsos gaminiai – 6,8 proc., maisto papildai – 6,3 proc., paukštiena, pusgaminiai, subproduktai – 5,8 proc. teisės aktų reikalavimų neatitikusių mėginių (2 lentelė).

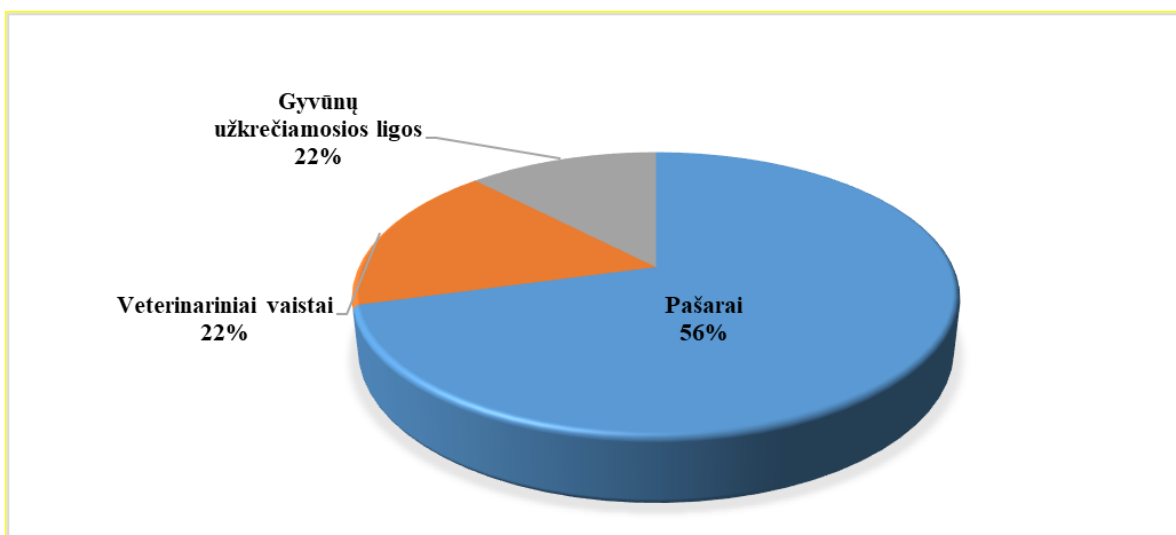
2 lentelė. Teisės aktų reikalavimų neatitikę valstybiniai mėginiai ir jų kiekiai (proc.) 2025 m.

Maisto produktų grupė	Parengtos teigiamos išvados (%)
Vanduo	25,6
Mėsa, pusgaminiai, subproduktai	14,5
Žuvis, moliuskai	14,0
Mėsos gaminiai	6,8
Maisto papildai	6,3
Paukštiena, pusgaminiai, subproduktai	5,8
Likusios maisto produktų grupės	27,1

Veterinarijos rizikos vertinimo skyrius (VRV) 2025 metais parengė 32 rizikos vertinimus, mokliškai pagrįstas nuomones bei rekomendacijas dėl gyvūnų užkrečiamųjų ligų, gyvūnų gerovės, pašarų bei kitais aktualiais veterinarijos rizikos vertinimo klausimais **(4 pav.)**:

1. Snukio ir nagų ligai bei mėlynojo liežuvio ligai imlių gyvūnų laikymo uždaroje patalpose ir neganymo šiltuoju metų laikotarpiu rizikos vertinimas.
2. Mokslinė nuomonė dėl mėlynojo liežuvio ligos ir snukio ir nagų ligos rizikos bei apsaugos priemonių Lietuvos Respublikoje.
3. Rizikos vertinimas ir mokslinė nuomonė dėl naminių paukščių vakcinacijos nuo Niukaslo ligos smulkiuose ūkiuose, kuriuose naminiai paukščiai laikomi savo reikmėms, nurodant tinkamiausias vakcinas, vakcinacijos schemas ir kitas priemones, kuriomis būtų kiek įmanoma efektyviau užtikrinama šios ligos kontrolė smulkiuose ūkiuose ir apsisaugoma nuo šios ligos plitimo.
4. Dėl dažų (brilantinis žaliasis, kristalinis violetinis ir kt.) nustatymo akvakultūrose, jų vertinimas ir reglamentavimas.
5. Dėl dioksinų tyrimų rezultatų laišiose ir stintose.
6. Dėl pelėsinų grybų, mielių *Clostridium spp.* ir *E.coli* reglamentavimo bei vertinimo pašariniuose grūduose.
7. Dėl Lietuvoje vykdomų seleno naudojimo gyvūnų pašaruose programų.
8. Dėl iš kriauklių gaminamų kalcio papildų gyvūnų pašarams teisinio reglamentavimo, tyrimų atlikimo bei jų vertinimo.
9. Dėl kokybinių rodiklių žirgų pašaruose reglamentavimo ir rezultatų interpretavimo.
10. Dėl hormono 17 beta -Testosterono kiekio nustatymo gyvūnuose ir rezultatų interpretavimo.
11. Dėl šieno kokybės tyrimų teisinio reglamentavimo.
12. Dėl HaDEA ir DG SANTE tradicinių augalinių veterinarinių vaistų tyrimų.
13. Dėl tiriamųjų ir vertinamųjų analizių atlikimo ir verčių nustatymo premiksuose ir pašarų prieduose.

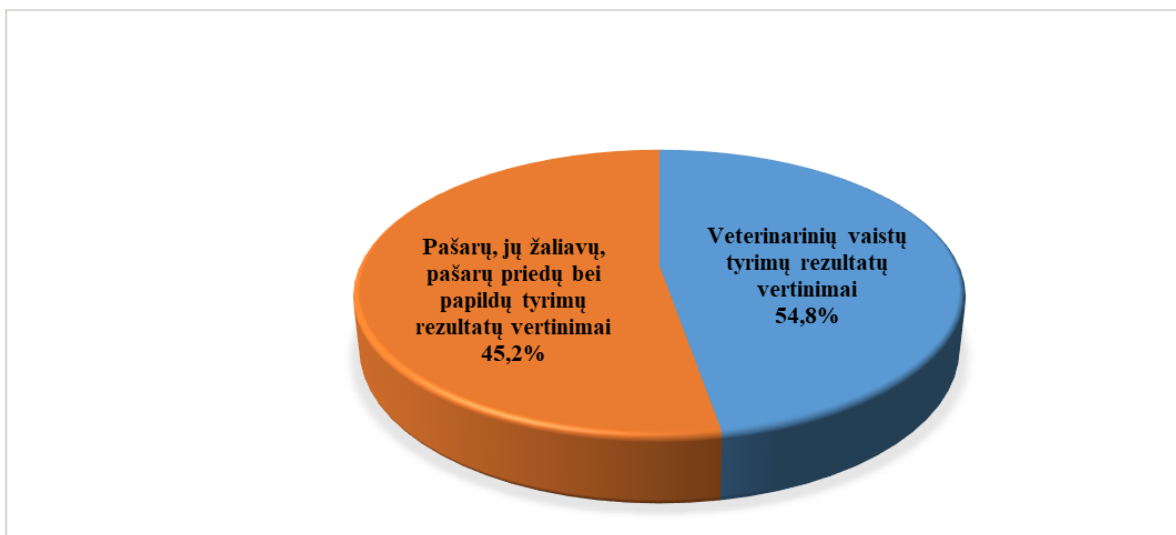
14. Dėl pašarų priedų veikliosios medžiagos bentonito, cinko oksido, benzenkarboksirūgšties (benzoinės rūgšties), lizino ir triptofano nustatymo galimybių ir jų interpretavimo.
15. Dėl mikotoksinų ir radioaktyviųjų elementų reglamentavimo pašariniuose pupiniuose augaluose ir tyrimų atlikimo tikslingumo.
16. Dėl Biologinio saugumo reikalavimų galvijų, avių ir ožkų reikalavimų.
17. Dėl benzofenonų, PMT/vPvM medžiagos ir cheminės medžiagos iš plastiko ir padangų gumos teisinio reglamentavimo bei tyrimų atlikimo.
18. Dėl Mėlynojo liežuvio ligos viruso plitimo situacijos Europos Sąjungos šalyse.
19. Dėl savikontrolės tyrimų naminių gyvūnų maiste ir jų teisinio reglamentavimo.
20. Dėl Mėlynojo liežuvio ligos vakcinų naudojimo Europos Sąjungos šalyse.
21. Dėl kokcidiostatikų reglamentavimo kalakutų pašaruose ir rezultatų interpretavimo.
22. Dėl natūralių hormonų gyvūnų organizme vertinimo ir interpretavimo.
23. Dėl enterobakterijų skaičiaus, salmonelių reglamentavimo ir interpretavimo perdirbtuose gyvūniniuose baltymuose.
24. Dėl privalomų kokybinių rodiklių tyrimų sausuose šunų pašaruose ir jų teisinio reglamentavimo bei interpretavimo.
25. Dėl cinko, vario tyrimų analizės pašaruose 2023-2024 metais bei nustatytų pašaruose šių medžiagų kiekių analizė.
26. Dėl pašarų (pašarų priedai, drėgmė, papildai) tyrimų rezultatų interpretavimo ir vertinimo išvadų tyrimų rezultatams teikimo.
27. Dėl sunkiųjų metalų (arseno, gyvsidabrio, kadmio, švino) tyrimų analizės pašaruose 2023-2024 metais bei nustatytų pašaruose šių medžiagų kiekių analizė.
28. Dėl hormonų ir steroidinių medžiagų tyrimų analizės gyvūninės kilmės produktuose 2024 metais.
29. Dėl sacharozės tyrimų ir teisinio reglamentavimo šunų kramtaluose.
30. Dėl kokcidiostatikų tyrimų analizės pašaruose 2023-2024 metais bei nustatytų pašaruose šių medžiagų kiekių analizė.
31. Dėl antimikrobinių medžiagų likučių meduje ir jų teisinio reglamentavimo.
32. Dėl aflatoksino B1 tyrimų analizės pašaruose 2023-2024 metais bei nustatytų pašaruose šių medžiagų kiekių analizė.

4 pav. Rizikos vertinimai, moksliskai pagrįstos nuomonės, rekomendacijos 2025 m.

2025 metais buvo teiktos 229 konsultacijos mėginių priėmimo, mėginių siuntimo, mėginių ėmimo, pašarų saugos ir gyvūnų užkrečiamųjų ligų aktualiais klausimais.

2025 metais parengta 3023 farmakologiškai aktyvių medžiagų tyrimų gyvūnuose ir jų mėsoje, piene, paukštienoje, kiaušiniuose, žvėrienoje, žuvyse, meduje bei pašarų, jų žaliavų, pašarų priedų bei papildų tyrimų rezultatų atitikties teisės aktams vertinimų išvados. Analizuojant per 2025 metus parengtų tyrimų rezultatų atitikties teisės aktams vertinimų išvadų teikimo duomenis, farmakologiškai aktyvių medžiagų tyrimų gyvūnuose ir jų mėsoje, piene, paukštienoje, kiaušiniuose, žvėrienoje, žuvyse ir meduje rezultatams įvertinti atitikties teisės aktams buvo pateiktos 1654 (54,8 proc.) vertinimo išvados, atitinkamai pašarų, jų žaliavų, pašarų priedų bei papildų tyrimų rezultatams įvertinti atitikties teisės aktams buvo pateiktos 1369 (45,2 proc.) vertinimo išvados (5 pav.).

5 pav. Pateiktų tyrimų rezultatams vertinimų išvadų skaičius 2025 m.

KOKYBĖS VADYBOS SISTEMA

Akreditavimo organizacijos periodiškai atlieka priežiūros, akreditacijos srities išplėtimo bei pakartotinio kreditavimo (baigiantis akreditacijos periodui) auditus (išorinius auditus). Auditus taip pat atlieka Europos Komisijos Sveikatos ir maisto saugos generalinio direktorato (DG SANTE) bei kitų pasaulio valstybių auditoriai.

2025 m. sausio 13 – 21 d. NMVRVI vyko pakartotinis perakreditavimo auditas, skirtas atitikčiai standartui LST EN ISO/IEC 17025:2018 įvertinti. Akreditavimo srities išplėtimui buvo pateikti trys nauji tyrimų metodai, taip pat vienas tyrimo metodas tiriamojo objekto išplėtimui. Vertinimas vyko Vilniaus laboratorijoje bei Kauno ir Telšių teritoriniuose skyriuose.

Audito metu buvo vertinami 2024 metais Instituto skyriuose įvykę pasikeitimai, naujai įdiegti cheminiai ir mikrobiologiniai tyrimų metodai, lanksčios akreditavimo srities taikymas, darbuotojų kompetencija vykdyti akreditavimo srityje numatytas veiklas, informacijos ir duomenų atsekamumas bei vadybos sistemos dokumentacija.

Laikotarpiu nuo 2025-01-21 iki 2025-02-28 buvo atlikti ir įgyvendinti korekciniai veiksmai, skirti nustatytoms neatitiktims pašalinti. Informacija Lietuvos akreditacijos ir standartizacijos agentūrai (LASA) pateikta 2025-03-06.

2025 m. balandžio 9 d. NMVRVI patvirtinta akreditacija standarto LST EN ISO/IEC 17025:2018 atitikčiai, taikant lanksčią akreditavimo sritį (LAS). Akreditavimo sritis buvo išplėsta trimis tyrimų metodais, o vienas metodas papildytas tiriamuoju objektu – maisto ir pašarų gamybos bei laikymo aplinkos mėginiais.

2025 m. gruodžio 30 d. Nacionaliniam akreditacijos biurui pateikta paraiška dėl pakartotinio priežiūros vizito ir akreditavimo srities plėtimo atitikčiai standartui LST EN ISO/IEC 17025:2018, taikant LAS.

Akreditavimo srities išplėtimui buvo pateikti penki tyrimų metodai Cheminių tyrimų skyriuje, keturi – Molekulinės biologijos ir genetiškai modifikuotų organizmų tyrimų skyriuje, taip pat dviem tyrimo metodams buvo išplėstas tiriamasis objektas – pašarų matrica Šiaulių teritoriniame skyriuje.

2025 m. pabaigoje, taikant lanksčią akreditavimo sritį (LAS), NMVRVI aktualioje akreditavimo srityje (patvirtintoje 2025-12-04) buvo 378 tyrimų metodai.

Instituto akreditavimo sritis viešinama interneto svetainėje adresu <https://nmvrvi.lrv.lt/lt/laboratoriniai-tyrimai-2>. Aktuali akreditavimo sritis tvirtinama kiekvieną kartą peržiūrint ir keičiant tyrimų metodus lanksčios akreditavimo srities ribose. Ši galimybė leidžia Institutui operatyviai reaguoti į Europos Sąjungos teisės aktų, standartų ir užsakovų reikalavimų pokyčius bei praktikoje taikyti atnaujintus tyrimų metodus, atitinkančius užsakovų poreikius.

Europos Komisijos auditai 2025 m.

2025 m. gegužės 19 d. Institute lankėsi DG SANTE auditoriai, kurie atliko auditą, skirtą oficialiosios pašarų higienos kontrolės įgyvendinimui įvertinti. Audito metu laboratorijoje buvo vertinama oficialių mėginių laboratorinė analizė, oficialiajai pašarų kontrolei taikomi analizės metodai pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 152/2009, nepageidaujamų medžiagų gyvūnų pašaruose nustatymas pagal Direktyvą 2002/32/EB (analizės aspektu), taip pat oficialiosios kontrolės vykdymas 2022–2025 m. laikotarpiu tiek, kiek tai susiję su laboratoriniais tyrimais.

Audito metu Institutui pastabų ar rekomendacijų pateikta nebuvo. Ataskaita pateikta: <https://ec.europa.eu/food/audits-analysis/audit-report/details/4913>.

Kita susijusi veikla

Siekiant plėsti lietuviškos produkcijos eksporto rinkas, 2025 m. Institutas parengė ir VMVT pateikė tris įvairaus pobūdžio klausimynus, susijusius su Institute atliekamais maisto produktų saugos, gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės ir kitais tyrimais, taikomais tyrimų metodais, tyrimų rezultatų kokybės užtikrinimu, darbuotojų kvalifikacija bei kitais susijusiais aspektais. Pateikta informacija buvo perduota Kinijos, Indonezijos ir Singapūro kompetentingoms institucijoms.

Taip pat 2025 m. buvo pildomi du Europos Komisijos klausimynai: vienas – dėl laboratorijos ir joje taikomų histamino tyrimo metodų, kitas – prieš oficialiosios pašarų higienos kontrolės įgyvendinimo auditą.

VEIKLOS VIEŠINIMAS, INFORMACIJOS VALDYMAS, DUOMENŲ PERDAVIMAS

2025 m. buvo siekiama, kad Instituto valdoma visuomenei aktuali informacija pasiektų vartotojus, kitus socialinius partnerius, mokslo bendruomenę, klientus. Inicijuotos ir įgyvendintos informacijos sklaidos priemonės. Instituto interneto svetainėje reguliariai skelbti straipsniai, aktuali informacija, rekomendacijos vartotojams – parengtos ir paskelbtos 23 publikacijos. Taip pat informacija publikuota internetinėje žiniasklaidoje, šalies ir regioninėje spaudoje, socialiniuose tinkluose.

2025 m. Institute ir toliau buvo vykdomi taikomieji moksliniai tyrimai bei eksperimentinė veikla. Šios veiklos tikslas – mokslinio bendradarbiavimo plėtra, integracija į tarptautinius mokslinius tyrimus, profesinės kvalifikacijos tobulinimas, parama Instituto veiklai naujausiomis mokslo ir praktikos žiniomis, mokslinių žinių pritaikymas visoje maisto ir veterinarinės saugos sistemoje. 2025 metais parengtos 7 mokslinės publikacijos.

Duomenų perdavimas Europos maisto saugos tarnybai

2025 m. remiantis teisės aktų reikalavimais elektroninių sąsajų pagalba EFSA perduoti AKM, zoonozų, bakterijų atsparumo antimikrobiniais preparatais ir per maistą plintančių ligų protrūkių tyrimų duomenys, taip pat pesticidų liekanų, cheminių teršalų ir maisto priedų tyrimų duomenys, veterinarinių vaistų liekanų gyvūniniuose produktuose tyrimų duomenys bei vykdytos kontrolės priemonės.

PROJEKTAI

1. Mokslinis projektas „Vakcina nuo afrikinio kiaulių maro“. Projekto tikslai: suteikti veiksmingą ir saugią vakciną (-as) šernams ir naminėms kiaulėms, paruoštomis registruoti; sukurti DIVA testą, kad būtų galima tiksliai stebėti vakcinės veiksmingumą; sukurti AKM kontrolės ir likvidavimo strategijas įvairiuose epidemiologiniuose scenarijuose visame pasaulyje ir išbandyti bandomąją vakciną realioje aplinkoje (įskaitant kiaules ir karmočius). Projektas baigtas 2025 m. gruodžio mėn. Institutas atliko tyrimus apie afrikinio kiaulių maro paplitimą Lietuvoje, taip pat serologinių ir molekulinę DIVA testų, skirtų afrikiniam kiaulių marui diagnozuoti, jautrumo ir specifškumo tyrimus.

2. Projektas „Aktyvus laukinių paukščių stebėjimas pietų Baltijos jūroje“. Projekto tikslas – aktyvus laukinių paukščių didelio patogeniškumo paukščių gripo (DPPG) virusų stebėjimas realiuoju laiku. 2025 m. buvo ištirti 93 laukinių paukščių mėginiai, 3 mėginiuose nustatyti paukščių gripo viruso potipiai H16N3 ir 1 mėginyje – paukščių gripo viruso potipis H13N6.

3. EFSA užsakomasis projektas „Vienas sveikatos metodas, skirtas tirti botulino neurotoksiną gaminančių bakterijų užterštumo lygį nuo ūkio iki stalo“. 2025 metais Instituto Bakteriologinių, Maisto mikrobiologinių ir Molekulinės analizės ir GMO tyrimų skyriai dalyvavo tarplaboratoriniuose tyrimuose, kuriuos organizavo, projektui vadovaujanti Prancūzijos institucija. Sudarytas mėginių ėmimo planas, pagal kurį VMVT turi pristatyti mėginius tyrimams.

4. Projektas „ESSENCE – Naujas uodų stebėjimo tinklas“. Projekto tikslas – sukurti ekspertų tinklą uodų stebėjimui Baltijos jūros regione, siekiant bendradarbiauti ir remti pastangas stebėti uodus kiekvienoje šalyje ir visame regione. 2025 metais Molekulinės analizės ir GMO tyrimų skyriaus darbuotojai aktyviai dalyvavo nuotoliniuose projekto susitikimuose, kuriuos organizavo Švedijos veterinarijos agentūra. 2025 m. vasario 27 – 28 d. Instituto ekspertai dalyvavo uodų darbo grupės susitikime, kuris vyko Švedijos veterinarijos agentūroje, Upsaloje.

5. Projektas „Bičių medaus taršos pesticidų likučiais analizė Lietuvos bitynuose“, kuris buvo parengtas ir atliktas pagal priemonę „Moksliniai tyrimai bitininkystės sektoriuje“. 2025 m. parengtos mokslinių tyrimų ataskaitos ir kiti išlaidas pagrindžiantys dokumentai laiku pateikti Nacionalinei mokėjimo agentūrai, kuri apmokėjo visas (100 proc.) mokslinių tyrimų išlaidas.

6. Projektas „Bičių patogeninių bakterijų ir mikrobiotos antimikrobinio atsparumo bei antimikrobinio atsparumo genų paplitimo Lietuvoje analizė (tęstinė tema)“, kuris buvo parengtas ir atliktas pagal priemonę „Moksliniai tyrimai bitininkystės sektoriuje“. 2025 m. parengtos mokslinių tyrimų ataskaitos ir kiti išlaidas pagrindžiantys dokumentai laiku pateikti Nacionalinei mokėjimo agentūrai, kuri apmokėjo visas (100 proc.) mokslinių tyrimų išlaidas.

Techniniai projektai

7. Mokslinis projektas „OH4 Surveillance“. Projekto tikslas – atlikti prioritetinių gyvūnų užkrečiamųjų ligų, zoonozų ir jų patogenų, kurioms EFSA pasiūlė priežiūros strategijas, paplitimo Lietuvoje stebėseną. Institutas yra projekto naudos gavėjas. Instituto projekto partneris – Lietuvos visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija. Duomenys pateikti EFSA'ei, parengta ataskaita. Aprašomoji ir finansinė tarpinė ataskaitos pateiktos Europos sveikatos ir skaitmeninių technologijų vykdomoji agentūrai. 2025 m. gruodžio 2 d. NMVRVI įvyko kompetentingų maisto ir veterinarijos bei sveikatos apsaugos institucijų susitikimas, kuriame buvo pristatyti OH4 Surveillance projekto „Koordinuotos stebėsenos kūrimas pagal „Vienos sveikatos“ koncepciją“ rezultatai, apžvelgti zoonozų/patogenų stebėsenos projektai ir iniciatyvos pagal „Vienos sveikatos“ koncepciją Lietuvoje, pasikeista nuomonėmis apie zoonozų sukėlėjų stebėsenos tvarumą Lietuvoje.

8. Projektas Baltohop. Projekto tikslas – stiprinti institucinius ir techninius gebėjimus antimikrobinų medžiagų naudojimo priežiūros srityje, plėtoti antimikrobinio atsparumo (AMR) valdymo kompetencijas visuomenės sveikatos, veterinarijos, maisto ir aplinkosaugos sektoriuose, taikant „Vienos sveikatos“ (One Health) principą. Projektui vadovauja Švedijos žemės ūkio taryba ir Švedijos visuomenės sveikatos agentūra. 2025 m. organizuoti 9 tarptautiniai seminarai veterinarinės gyvūnų sveikatos ir AMR valdymo temomis (3 nuotoliniai ir 6 kontaktiniai renginiai: Latvijoje, Švedijoje, Danijoje ir Lietuvoje), kurių metu stiprintos specialistų kompetencijos, keistasi gerąja praktika bei formuotas tarpsektorinis bendradarbiavimas Baltijos ir Šiaurės šalių regione. Esminis projekto rezultatas – 2026 m. planuojamas parengti nacionalinės AMR strategijos dokumentas, kuris bus teikiamas tvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos, žemės ūkio ir aplinkos ministrams, užtikrinant koordinuotą, tarpžinybinį ir ilgalaikį AMR valdymą nacionaliniu mastu.

Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) techninio bendradarbiavimo projektas:

9. RER5029 Maisto saugos gerinimas anksti aptikus mikrobinius patogenus. Projekto tikslas – pagerinti ankstyvo mikrobinių patogenų aptikimo visoje maisto grandinėje pajėgumus Europos ir Centrinės Azijos regione. 2025 m. organizuotas Jungtinių Tautų, Maisto ir žemės ūkio organizacijos ir TATENA nuotolinis seminaras „Metodai ir darbo eigos genetinių asociacijų nustatymui naudojant funkcinis genomikos įrankius mutacijų veisimo taikymams“.

Dvynių projektai

10. Dvynių projektas Izraelyje – remti Izraelio teisės aktų derinimą su Europos Sąjungos acquis reglamentais nustatančiais su maisto sauga susijusius klausimus. Projekto tikslas – didinti ES ir Izraelio prekybą žemės ūkio produktais. Dėmesys bus skiriamas Izraelio maisto teisės aktų derinimo su ES acquis didinimui, vietos Izraelio maisto gamintojų RVASVT sistemų, suderintų su ES praktika, įgyvendinimui, ES maisto teršalų mėginių ėmimo, stebėjimo ir vykdymo užtikrinimo praktikos patvirtinimui bei pesticidų likučius ir skatinti atvirą ir nuolatinį ryšį bei keitimąsi duomenimis apie maisto saugą ir kokybę su atitinkamomis tarnybomis Europoje. Projektas įgyvendintas 2025 m. birželio mėn.

11. Parengtas ir patvirtintas Pasaulio gyvūnų sveikatos apsaugos organizacijos dvynių projektas, skirtas naujos kartos, viso genomo sekvenavimo technikoms ir bioinformatikos analizei, siekiant pagerinti NMVRVI pajėgumus. Dėl projekto įgyvendinimo pasirašyta trišalė sutartis tarp Pasaulio gyvūnų sveikatos apsaugos organizacijos, Vokietijos Federalinis Frydricho Lioflerio gyvūnų sveikatos tyrimo mokslinio instituto ir NMVRVI.

DARBUOTOJŲ KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS

Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas – svarbus veiksnys tyrimų kokybės užtikrinimui. 2025 m. darbuotojų mokymai vyko pagal parengtą planą. 221 Instituto darbuotojas dalyvavo tiek vidiniuose tiek išoriniuose mokymuose.

Instituto darbuotojai ne tik patys kelia savo kvalifikaciją dalyvaudami vidiniuose bei išoriniuose mokymuose, bet moko ir konsultuoja Lietuvos bei užsienio šalių specialistus tyrimų metodų diegimo, kokybės užtikrinimo, standarto LST EN ISO/IEC 17025:2018 diegimo, akreditacijos, vidaus auditų bei kokybės vadybos sistemos priežiūros klausimais. Instituto teritorinių skyrių darbuotojams buvo organizuojami mokymai Institute Vilniuje.

INSTITUTUI AKTUALIŲ VIDAUS IR IŠORĖS VEIKSNIŲ POKYČIAI

Korupcijai atsparios aplinkos kūrimas NMVRVI 2025 metais:

2025 metais Institute buvo nuosekliai įgyvendinamos korupcijos prevencijos priemonės, orientuotos į skaidrumo, atskaitomybės ir korupcijai atsparios organizacinės aplinkos stiprinimą.

1. Atsiskaitymas už korupcijos rizikos analizės rekomendacijų įgyvendinimą

Institutas pateikė Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai išsamią informaciją su priedais apie Korupcijos rizikos analizės išvadoje pateiktų rekomendacinio pobūdžio pasiūlymų įgyvendinimą. Informacija apie įgyvendintas priemones viešai paskelbta NMVRVI interneto svetainėje (<https://nmvrvi.lrv.lt/lt/korupcijos-prevencija-15636/korupcijos-pasireiskimo-tikimybe-ir-korupcijos-rizikos-analize/korupcijos-rizikos-analize/>).

2. Privačių interesų deklaravimo ir interesų konfliktų valdymas

Privačių interesų deklaravimo ir interesų konfliktų prevencija 2025 metais buvo viena iš prioritetinių NMVRVI korupcijos prevencijos krypčių, orientuota į ankstyvą rizikų identifikavimą ir sisteminių jų valdymą.

2025 m. vasario 12 d. NMVRVI pasirašė bendradarbiavimo susitarimą su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija, kuriuo sustiprintas institucinis bendradarbiavimas privačių interesų deklaravimo kontrolės srityje. Šiuo susitarimu NMVRVI suteikta teisė inicijuoti duomenų sutikrinimą privačių interesų deklaracijų apimtyje, lyginant deklaracijose pateiktą informaciją su PINREG sistemoje gaunamais registrų duomenimis.

Šis sprendimas laikytinas reikšminga prevencine priemone, leidžiančia pereiti nuo formalaus deklaracijų rinkimo prie aktyvios, duomenimis grįstos stebėsenos, didinančios interesų konfliktų atskleidimo tikimybę.

2025 m. NMVRVI buvo vykdoma nuolatinė darbuotojų privačių interesų deklaracijų stebėseną. Deklaracijų patikra atliekama periodiškai, ne rečiau kaip kas 6 mėnesius. 2025 metais – vasario (dok. reg. 2025-03-05 Nr. 18A-2) ir rugpjūčio (dok. reg. 2024-09-13 Nr. 18A-1) mėnesiais. Ši praktika leidžia laiku identifikuoti galimus interesų konfliktus ir užtikrinti jų prevenciją.

3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas viešuosiuose pirkimuose

2025 metais atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas NMVRVI viešųjų pirkimų procedūrose. Atitinkamos pažyma ir išvada patvirtintos NMVRVI direktoriaus įsakymais ir viešai paskelbtos NMVRVI interneto svetainėje. Ši priemonė sustiprino viešųjų pirkimų skaidrumą ir rizikų valdymą. Plačiau: <https://nmvrvi.lrv.lt/lt/korupcijos-prevencija-15636/korupcijos-pasireiskimo-tikimybe-ir-korupcijos-rizikos-analize/korupcijos-pasireiskimo-tikimybe-15644/>.

4. Korupcijos tolerancijos vertinimas

2025 m. spalio mėn. NMVRVI atliktas korupcijos tolerancijos tyrimas, kurio rezultatai viešai paskelbti instituto interneto svetainėje (<https://nmvrvi.lrv.lt/lt/korupcijos-prevencija-15636/bendroji-informacija/>). Tyrimas leido įvertinti darbuotojų požiūrį į korupcijos apraiškas ir identifikuoti tobulintinas sritis.

5. Antikorupcinis švietimas ir mokymai

2025 metais buvo vykdomi nuolatiniai mokymai ir konsultacijos antikorupcijos tema. NMVRVI asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją, organizavo tikslinius susitikimus su skirtingų padalinių darbuotojais, taip pat mokymus naujai priimtiems darbuotojams:

- NMVRVI Patologinių anatominių ir histologinių tyrimų skyriaus darbuotojams (2025-05-20);
- NMVRVI Bakteriologinių tyrimų skyriaus darbuotojams (2025-06-10);

- NMVRVI Kauno skyriaus darbuotojams (2025-11-20);
- 2025-05-28 mokymai, konsultacija naujai priimtiems NMVRVI darbuotojams Antikorupcijos tema;
- 2025-11-18 organizuoti mokymai NMVRVI darbuotojams antikorupcijos tema, apie nulinę Dovanų politiką, (apie Korupcijos prevenciją). Pranešėjas: STT Saugumo skyriaus viršininkas.

Preveninių priemonių planavimas

NMVRVI direktoriaus 2025-09-02 įsakymu Nr. 1A-78 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto 2025–2027 m. korupcijos prevencijos veiksmų plano patvirtinimo“ patvirtintas 2025–2027 m. korupcijos prevencijos veiksmų planas, kuriame numatytos korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės. Planas užtikrina prevencinių veiksmų tęstinumą ir sistemingą jų įgyvendinimą. Plačiau: <https://nmvrvi.lrv.lt/lt/korupcijos-prevencija-15636/korupcijos-prevencijos-programa-ir-vykdydas-15643/>

Nauji patvirtinti vidaus dokumentai (tvarkos) ir / ar jų pakeitimai atlikti per 2025 m.:

1. NMVRVI direktoriaus 2025-01-08 įsakymas Nr. 1A-1 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto planuojamų atlikti 2025 metais pirkimų plano patvirtinimo ir pirkimų suvestinės paskelbimo“;
2. NMVRVI direktoriaus 2025-01-20 įsakymas Nr. 1A-8 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus 2017 m. gegužės 25 d. įsakymo Nr. 1A-45 „Dėl pareigybių aprašymų tvirtinimo“ pakeitimo“;
3. NMVRVI direktoriaus 2025-01-29 įsakymas Nr. 1A-12 „Dėl rizikos ir informacinių technologijų saugos atitikties vertinimo ataskaitos rezultatų patvirtinimo“;
4. NMVRVI direktoriaus 2025-02-06 įsakymas Nr. 1A-15 „Dėl darbuotojų radiacinės saugos programos patvirtinimo“;
5. NMVRVI direktoriaus 2025-03-03 įsakymas Nr. 1A-25 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto 2023-2024 metų korupcijos prevencijos veiksmų plano įgyvendinimo patvirtinimo“;
6. NMVRVI direktoriaus 2025-03-26 įsakymas Nr. 1A-39 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto 2025 metų veiklos plano patvirtinimo“;
7. NMVRVI direktoriaus 2025-03-31 įsakymas Nr. 1A-42 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus 2017 m. gegužės 25 d. įsakymo Nr. 1A-45 „Dėl pareigybių aprašymų tvirtinimo“ pakeitimo“;
8. NMVRVI direktoriaus 2025-04-02 įsakymas Nr. 1A-44 „Dėl korupcijos pasireišimo tikimybės nustatymo Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto viešųjų pirkimų procedūrose išvados patvirtinimo“;

9. NMVRVI direktoriaus 2025-05-06 įsakymas Nr. 1A-48 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus 2023 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. 1A-26 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto asmens duomenų saugumo pažeidimų valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“;
10. NMVRVI direktoriaus 2025-05-19 įsakymas Nr. 1A-50 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus 2021 m. liepos 23 d. įsakymo Nr. 1A-53 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto valstybės tarnautojų pareigybių vertinimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“;
11. NMVRVI direktoriaus 2025-07-02 įsakymas Nr. 1A-58 „Dėl nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus 2023 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 1A-89 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto laboratorinių tyrimų ir kitų paslaugų įkainių patvirtinimo“ pakeitimo“;
12. NMVRVI direktoriaus 2025-07-29 įsakymas Nr. 1A-60 „Dėl darbo poilsio ir švenčių dienomis, viršvalandinio darbo ir darbo taikant suminę darbo laiko apskaitą Nacionaliniame maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institute taisyklių patvirtinimo“;
13. NMVRVI direktoriaus 2025-08-25 įsakymas Nr. 1A-68 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus 2024 m. sausio 2 d. įsakymo Nr. 1A-1 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto administracijos struktūros patvirtinimo“ pakeitimo“;
14. NMVRVI direktoriaus 2025-08-25 įsakymas Nr. 1A-69 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto struktūros schemos patvirtinimo“;
15. NMVRVI direktoriaus 2025-08-25 įsakymas Nr. 1A-71 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus 2024 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1A-94 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto struktūrinių padalinių nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“;
16. NMVRVI direktoriaus 2025-08-28 įsakymas Nr. 1A-75 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto tarnybinių ir netarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo taisyklių patvirtinimo“;
17. NMVRVI direktoriaus 2025-09-02 įsakymas Nr. 1A-78 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto 2025–2027 m. korupcijos prevencijos veiksmų plano patvirtinimo“;
18. NMVRVI direktoriaus 2025-10-10 įsakymas Nr. 1A-88 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus 2023 m. gruodžio 29 įsakymo Nr. 1A-90 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto darbo apmokėjimo sistemos nustatymo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“;

19. NMVRVI direktoriaus 2025-10-29 įsakymas Nr. 1A-92 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto struktūros patvirtinimo“;

20. NMVRVI direktoriaus 2025-11-21 įsakymas Nr. 1A-103 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus 2017 m. gegužės 25 d. įsakymo Nr. 1A-45 „Dėl pareigybių aprašymų tvirtinimo“ pakeitimo“;

21. NMVRVI direktoriaus 2025-12-10 įsakymas Nr. 1A-109 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus 2025 m. liepos 29 d. įsakymo Nr. 1A-60 „Dėl darbo poilsio ir švenčių dienomis, viršvalandinio darbo ir darbo taikant suminę darbo laiko apskaitą Nacionaliniame maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institute taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

22. NMVRVI direktoriaus 2025-12-29 įsakymas Nr. 1A-115 „Dėl Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus 2024 m. kovo 1 d. įsakymo Nr. 1A-22 „Dėl ataskaitų tvirtinimo ir ataskaitų apie laboratorinių tyrimų rezultatus rengimo ir teikimo“ pakeitimo“.

NMVRVI pastato atnaujinimo projekto eiga ir nauda Lietuvai

Valstybės įmonė Turto bankas kartu su NMVRVI Vilniuje, J. Kairiūkščio g. 10, įgyvendina pastato atnaujinimo projektą, kurio metu planuojama pastatyti kelis naujus, modernius, šiuolaikinius laboratorinius ir administracinius pastatus, pritaikytus aukščiausiams saugos, energinio efektyvumo ir specializuotos infrastruktūros reikalavimams. Statybos darbus numatoma užbaigti iki 2027 m. pabaigos.

VĮ Turto bankas 2025 m. gruodžio mėn. pasirašė sutartis su projektavimo įmone, laimėjusia pastato projektavimo konkursą.

Direktorius

Egidijus Pumputis
2026 02 04

Parengė

Agnietė Grušauskienė
2026 02 04

Oficialios kontrolės planiniai mėginiai 2025 metai

Vertinimo kriterijai (rodikliai)	Planinis mėginių skaičius	Įvykdyta	Įvykdymas procentais	
AKM tyrimams IFA, PGR ir netiesioginės imunoperoksidazės (toliau – IPT) metodais	18349	22718	124	G y v ū n ų u ž k r e č i a m o s l i g o s
KKM tyrimams šernų populiacijoje pagal šio įsakymo 1.1.2 papunktį	600	649	108	
KKM tyrimams versliniuose kiaulininkystės ūkiuose pagal šio įsakymo 1.1.1 papunktį	1708	1679	98	
KKM tyrimams iš įtariamų, kad užsikrėtę, ir sergančių KKM arba iš nugaišusių nuo šios ligos kiaulių organų mėginiai pagal šio įsakymo 1.2.1 papunktį	-	40	nėra planinio skaičiaus	
Paukščių gripo tyrimams (laukinių vandens paukščių ir naminių paukščių PGR metodu) pagal šio įsakymo 1.2.3–1.2.4 papunkčius	257	552	215	
Naminių paukščių gripo tyrimams, atliekamiems IFA metodu, pagal šio įsakymo 1.1.3 papunktį	1160	1200	103	
Naminių paukščių gripo tyrimams, atliekamiems HI metodu	114	95	83	
Pasiutligės tyrimams, oralinės laukinių gyvūnų vakcinacijos nuo pasiutligės efektyvumui įvertinti pagal šio įsakymo 1.1.5 ir 1.2.5 papunkčius, vakcinos nuo pasiutligės titrai nustatyti	1454	1706	117	
Galvijų bruceliozės, galvijų tuberkuliozės ir enzootinės galvijų leukozės tyrimams pagal šio įsakymo 1.2.6–1.2.8.1 papunkčius	4404	900	20	
Užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų tyrimams (galvijų spongiforminės encefalopatijos ir skrepio ligos tyrimams) pagal šio įsakymo 1.2.8.3 papunktį	5000	4440	89	
Naminių paukščių salmoneliozės tyrimams pagal šio įsakymo 1.1.4 papunktį	372	398	107	
Mėlynojo liežuvio ligos tyrimams pagal šio įsakymo 1.1.6. papunktį	600	1138	190	
Amerikinio ir europinio puvinio tyrimams pagal šio įsakymo 1.1.7. papunktį	120	117	98	
Zoonotinių ir simbiotinių bakterijų atsparumo antimikrobinėms medžiagoms stebėsenos maistiniuose gyvūnuose ir gyvūniniuose maisto produktuose planas	658	1095	166	
Pašarų valstybinė stebėseną ir kontrolė	854	866	101	
Mėginiai gyvūnų užkrečiamųjų ligų tyrimams paruošti	11600	12902	111	M A I S T A S
Maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų valstybinė kontrolė	8 100	1950	24	
Gyvūninių maisto produktų taršos kontrolė	312	312	100	
Nacionalinė atsitiktinės atrankos būdu vykdomos gamybos priežiūros stebėseną	75	76	101	
Nacionalinė rizika grindžiama valstybių narių gamybos kontrolė	1409	1448	103	
Augalinių maisto produktų taršos stebėseną ir kontrolė	815	811	100	

Importuojamo negyvūninio ir gyvūninio maisto valstybinė stebėseną ir kontrolė	3820	3679	96	
Importuojamų pašarų valstybinė kontrolė	329	171	52	
IŠ VISO	62110	58942	95	

Reikia papildomai pridėti 46 gyvūnų ligų mėginius, kurie buvo atvežti atskiru VMVT įsakymu, tada metinis faktinis ištirtų mėginių skaičius yra 58988, procentai nekinta - 95 %

Siektini 2025 metų rodikliai

Programos priemonės pavadinimas	Vertinimo kriterijai (rodikliai)	Vertinimo kriterijaus (rodiklio) planuota reikšmė	Įvykdyta	Įvykdymas, procentais
1. Instituto akreditacija	Akredituotas	1	1	100%
2. Vykdyti žalieji viešieji pirkimai	Žaliųjų viešųjų pirkimų vertės dalis nuo visų viešųjų pirkimų vertės	100%		
3. Dalyvavimas Europos Sąjungos etaloninių laboratorijų (EURL) rengiamuose tarplaboratoriniuose palyginamuosiuose tyrimuose; Nacionalinių etaloninių laboratorijų (NRL) įsipareigojimų vykdymo užtikrinimas	EURL organizuotų tarplaboratorinių palyginamųjų tyrimų schemų skaičius:	80	92	115%
4. Dalyvavimas NMVRVI sričiai priskirtuose ES institucijų posėdžiuose	Posėdžių skaičius:	30	28	93%
5. Mokslinė ir techninė pagalba	Mokslinės ir techninės pagalbos priemonių skaičius:			
	<i>Rizikos vertinimų bei mokslinių nuomonių skaičius</i>	60	80	133%
	<i>Laboratorinių tyrimų rezultatų vertinimas</i>	10000	11298	113%
6. Informaciniai pranešimai NMVRVI interneto svetainėje bei kitose visuomenės informavimo priemonėse	Informacinių pranešimų skaičius:	30	23	77%
7. Mokslinės konferencijos, seminarai ir mokymai	Mokslinių konferencijų, seminarų ir mokymų skaičius:	200	221	110%
8. Nacionaliniai ir tarptautiniai projektai	Parengtų ir įvykdytų projektų skaičius:	6	11	183%
9. Informacinių sistemų tobulinimas, siekiant automatizuoti / skaitmenizuoti mėginių priėmimo procedūras, pagreitinti Instituto veiklos procesus ir taupyti žmogiškuosius išteklius	Atnaujintų ir (ar) įdiegtų informacinių sistemų modulių skaičius:	2	2	100%
10. Duomenų perdavimas pagal nustatytus teisės aktus bei terminus Europos maisto saugos tarnybai Duomenų perdavimo platformoje (DCF- Data Collection Framework)	Perduotų EMST ataskaitų skaičius, vnt.	5	5	100%

NACIONALINIS MAISTO IR VETERINARIJOS RIZIKOS VERTINIMO INSTITUTAS
2025-ŪJŲ METŲ VEIKLOS ATASKAITA

1 lentelė

Eil. Nr.	Finansavimo šaltinis ¹	Asignavimų planas (patikslintas), Eur				Panaudoti asignavimai (Eur)			
		Iš viso	Išlaidos		Turtas	Iš viso	Išlaidos		Turtas
			Iš viso	iš jų DU			Iš viso	iš jų DU	
1	2	3=4+6	4	5	6	7=8+10	8	9	10
1.	Žemės ūkio ministro valdymo sričių strateginio veiklos plano uždavinių, priemonių įgyvendinimas								
1.1.	sudarant metines programų sąmatas	7752046	7702046	5753000		7750147	7702572	5753000	
	VB lėšos	4758000	4758000	4264000		4758000	4758000	4264000	
	PI lėšos	2994046	2944046	1489000	50000	2992147	2944572	1489000	47575
	KT lėšos								
2.	Projektinės veiklos finansavimas								
2.1.	Projektams tiesiogiai finansuojamiems iš ES biudžeto	249090	249090	62822		78262	78262	34205	
	ES (TF) lėšos	246543	246543	62427		77914	77914	34205	
	VB lėšos								
	UP								
	KT lėšos	2547	2547	395		348	348		
2.2.	Projektams, kurie yra finansuojami kitų ministerijų kuruojamų ES struktūrinių fondų	1376200	1376200			1193001	1193001		
	ES (KTA) lėšos	151104	151104			108183	108183		
	BF lėšos	192716	192716			139286	139286		
	VB lėšos	1032380	1032380			945532	945532		
	UP								
	KT lėšos								
2.3.	Projektams, kurie yra finansuojami ŽŪM kuruojamų ES fondų	0	0	0					
	ES (ŽŪM) lėšos								
	BF lėšos								
	VB lėšos								
	UP								
	KT lėšos								
3.	Kitos veiklos finansavimas								
3.1.	Kitos veiklos pajamos								

¹ Finansavimo šaltiniai: ES (TF) – Europos Sąjungos lėšos, kai veikla tiesiogiai finansuojama iš Europos Sąjungos biudžeto, ES (KTA) – Europos Sąjungos lėšos, kaip veikla finansuojama iš kitų institucijų kuruojamų ES struktūrinių fondų, ES (ŽŪM) - Europos Sąjungos lėšos, kai veikla finansuojama iš Žemės ūkio ministerijos kuruojamų ES fondų lėšų, BF – bendrojo finansavimo lėšos, VB – valstybės biudžeto lėšos, UP – uždirbtos pajamos, PI – pajamų įmokos (įskaitant viršplanines PI), KT – kitos įstaigos lėšos.

NACIONALINIS MAISTO IR VETERINARIJOS RIZIKOS VERTINIMO INSTITUTAS
2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO VALDYMO SRIČIŲ STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PROGRAMŲ UŽDAVINIŲ, PRIEMONIŲ, PRIE KURIŲ ĮGYVENDINIMO PRISIDEDA ĮSTAIGA, VEIKSMAI IR
ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

3 lentelė

Uždavinio, priemonės kodas ²	Veiksmo Nr.	Veiksmo pavadinimas	Vertinimo kriterijai (Stebėsenos rodiklio pavadinimas)	Mato vnt.	Siekstina reikšmė	Faktinė reikšmė	Atsakingi vykdytojai		Įvykdymo terminas (ketv.)	Finansavimo šaltinis ¹	Panaudoti asignavimai, Eur			
											Iš viso	Išlaidos		Turtas
												Iš viso	Iš jų DU	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12=13+15	13	14	15
15-001	Žemės ir maisto ūkio, kaimo plėtros, žuvininkystės ir veterinarijos vystymo programa													
	Tęstinės veiklos uždavinys (15-001-11-04) Priemonė: Vertinti riziką maisto, pašarų saugos, kokybės bei veterinarijos srityse ir atlikti oficialios kontrolės laboratorinius tyrimus šiose srityse (15-001-11-04-47)									ES				
										BF				
										VB	4 758 000	4 758 000	4 264 000	
										PI	2 992 147	2 944 572	1 489 000	47 575
										Iš viso:	7 750 147	7 702 572	5 753 000	47 575
R-15-001-11-04-47-01	1.		Atliktų laboratorinių tyrimų, atitikusių nustatytus reikalavimus, dalis, proc.	proc.	93	99,5	NMVRVI Bakteriologinių tyrimų skyrius, Cheminių tyrimų skyrius, Maisto produktų mikrobiologinių tyrimų skyrius, Jausinių tyrimų grupė, Molekulinės biologijos ir genetikai	-	metinis rodiklis					
Vykdyti teisės aktuose nustatytas rizikos vertinimo, nacionalinės etaloninės laboratorijos ir oficialiosios laboratorijos funkcijas														
	2.	Vykdyti zoonozinių ir gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėsenos programas	Pagal VMVT ir NMVRVI įsipareigojimus, nustatytus sutartyje atlikti oficialiųjų mėginių laboratoriniai tyrimai	vnt.	62110	49675	NMVRVI Patologinių anatominių ir histologinių tyrimų skyrius, Molekulinės biologijos ir genetikai modifikuotų organizmų tyrimų skyrius, Bakteriologinių tyrimų skyrius, Virusologinių tyrimų skyrius	-	metinis rodiklis					
	3.	Vykdyti maisto produktų saugos ir kokybės laboratorinių tyrimų programas		vnt.		8276	NMVRVI Bakteriologinių tyrimų skyrius, Cheminių tyrimų skyrius, Maisto produktų mikrobiologinių tyrimų skyrius, Jausinių tyrimų grupė, Molekulinės biologijos ir genetikai	-	metinis rodiklis					
	4.	Vykdyti pašarų saugos ir kokybės laboratorinių tyrimų programą		vnt.		1037	NMVRVI Bakteriologinių tyrimų skyrius, Cheminių tyrimų skyrius, Molekulinės biologijos ir genetikai modifikuotų organizmų tyrimų skyrius, Patologinių anatominių ir histologinių tyrimų skyrius bei	-	metinis rodiklis					
	5.	Informacinių sistemų tobulinimas, siekiant automatizuoti / skaitmenizuoti mėginių priėmimo procedūras, pagreitinanti Instituto veiklos procesus ir taupyti žmogiškuosius išteklius		Atnaujintų ir (ar) įdiegtų informacinių sistemų modulių skaičius	vnt.	2	2	NMVRVI Informacijos ir duomenų analizės skyrius, Mėginių informacijos valdymo skyrius	-	metinis rodiklis				

	6.	Instituto akreditacija	Akredituotas	vnt.	1	1	NMVRVI administracija, skyriai ir NMVRVI teritoriniai skyriai	-	metinis rodiklis					
	7.	Mokslinė bei techninė pagalba	Laboratorinių tyrimų rezultatų vertinimas	vnt.	10060	11378	NMVRVI administracija, skyriai ir NMVRVI teritoriniai skyriai	-	metinis rodiklis					
	8.	Vykdyti žalieji viešieji pirkimai	Žaliųjų viešųjų pirkimų vertės dalis nuo visų viešųjų pirkimų vertės	proc.	100	100	NMVRVI administracija, skyriai ir NMVRVI teritoriniai skyriai	-	metinis rodiklis					
	9.	Duomenų perdavimas pagal nustatytus teisės aktus bei terminus Europos maisto saugos tarnybai Duomenų perdavimo platformoje (DCF- Data Collection Framework)	Perduotų EMST ataskaitų skaičius, vnt.	vnt.	5	5	NMVRVI administracija, skyriai ir NMVRVI teritoriniai skyriai	-	metinis rodiklis					
Strateginio veiklos plano programos pavadinimas ³														
Uždavinio, priemonės pavadinimas ²									ES					
									BF					
									VB					
									PI					
									Iš viso:					
	1.													
	2.													
	3.													
	...													

¹ Finansavimo šaltiniai: ES – Europos Sąjungos lėšos, BF – bendrojo finansavimo lėšos, VB – valstybės biudžeto lėšos, PI – pajamų įmokos

² Atitinka žemės ūkio ministro valdymo sričių strateginio veiklos plano kodus ir žymėjimus:

P – pažangos uždavinys;

PP – pažangos priemonė;

T – tęstinės veiklos uždavinys;

TP – tęstinės veiklos priemonė;

TD – dotacijų savivaldybėms tęstinės veiklos priemonė;

NACIONALINIS MAISTO IR VETERINARIJOS RIZIKOS VERTINIMO INSTITUTAS
2025-ŲJŲ METŲ VEIKLOS ATASKAITA

PROJEKTINĖS IR KITOS VEIKLOS FINANSAVIMAS

Veiksmo Nr.	Veiksmo pavadinimas	Vertinimo kriterijai	Mato vnt.	Siekstina reikšmė	Atsakingi vykdytojai		Įvykdymo terminas (ketv.)	Finansavimo šaltinis ¹	Panaudoti asignavimai, Eur			
					Darbuotojai, padaliniai	Darbuotojų skaičius			Iš viso	Išlaidos		Turtas
										Iš viso	iš jų DU	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=11+13	11	12	13
Suderinta "Vienos sveikatos" priežiūros sistema patogenams, keliantiems grėsmę Europos sąjungoje, stebėti OH4Surveillance					10 padalinių: NMVRVI administracija, Bendrųjų reikalų skyrius, Bakteriologinių tyrimų skyrius, Informacijos ir duomenų analizės skyrius, Mėginių valdymo skyrius,	-	2026 m. IV ketvirtis	ES (TF)	76 840	76840	33728	
								ES (KTA)				
								ES (ŽŪM)				
								BF				
								VB				
								UP				
								PI				
								KT				
								Iš viso:	76 840	76 840	33 728	
1.	Pojekto darbuotojų paskyrimas	Darbuotojų ir jų funkcijos patvirtintos	vnt.	1	Visi NMVRVI skyriai	-	I ketv.					
2.	Darbo plano rengimas	Darbo planas suderintas su konsorciumo	vnt.	1	Visi NMVRVI skyriai	-	I ketv.					
3.	Gyvūnų užkrečiamųjų ligų paplitimo tyrimas ir	Gyvūnų užkrečiamųjų ligų paplitimo tyrimas	vnt.	1	Visi NMVRVI skyriai	-	II-IV- ketv.					
Oficialioji laboratorinė kontrolė (Sutartis su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba)							I-IV ketv.	ES (TF)				
								ES (KTA)	103 003	103 003		
								ES (ŽŪM)				
								BF	139 286	139 286		
								VB	945 532	945 532		
								UP				
								PI				
								KT				
								Iš viso:	1 187 821	1 187 821		
1.	Vykdyti zoologinių ir gyvūnų užkrečiamųjų ligų	Pagal VMVT ir NMVRVI įsipareigojimus, nustatytus sutartyje atlikti oficialiųjų mėginių laboratoriniai tyrimai	proc.		NMVRVI Patologinių anatominių ir	-	I-IV ketv					
2.	Vykdyti maisto produktų saugos ir kokybės		proc.		Bakteriologinių tyrimų skyrius,	-	I-IV ketv					
3.	Vykdyti pasarų saugos ir kokybės laboratorinių tyrimų		proc.		Bakteriologinių tyrimų skyrius,	-	I-IV ketv					
Aktyvus laukinių paukščių stebėjimas pietų Baltijos jūroje							2027 m.	ES (TF)	1 074,00	1 074,00	477,00	
								ES (KTA)				
								ES (ŽŪM)				
								BF				
								VB				
								UP				
								PI				
								KT				
								Iš viso:	1 074,00	1 074,00	477,00	
SI Baltijos jūros kaimynystės programa							2026 m.	ES (TF)				
								ES (KTA)				
								ES (ŽŪM)				
								BF				
								VB				
								UP				
								PI				
								KT	348,00	348,00		
								Iš viso:	348,00	348,00	0,00	
Botulino neurotoksiną gaminančių bakterijų paplitimo Europoje tyrimo paslaugas							2026 m.	ES (TF)				
								ES (KTA)	5 180,00	5 180,00		
								ES (ŽŪM)				
								BF				
								VB				
								UP				
								PI				
								KT				
								Iš viso:	5 180,00	5 180,00	0,00	

p. s. toliau nuosekliai surašomi visi projektai ar kita planuojama veikla.
¹ Finansavimo šaltiniai: ES (TF) – Europos Sąjungos lėšos, kai veikla tiesiogiai finansuojama iš Europos Sąjungos biudžeto, ES (KTA) – Europos Sąjungos lėšos, kaip veikla finansuojama iš kitų institucijų